

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ САВЕТАЎ БССР

7 ы год выданьня.

Штодзённая газета

№ 154 (1749) Субота, 10-га ліпеня 1926 г.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: На 1 месяц . . . 70 к. » 3 » . . . 2 р. » 6 » . . . 4 » » 1 год . . . 7 » Зьмена адрасу: імяагарод- нія — 20 к., мясцовыя — 10 к.	ПЛАТА ЗА АВЕСТКІ: За рэдэк. нонпарэлі пасьля тэксту . . . 50 к. За рэдэк. нонпарэлі пасля тэксту . . . 1 р. За рэдэк. нонпарэлі перад тэкстам . . . 1 р. 50 к. Сьпешныя — на 50 проц. дараж. Звыш тэрыфу бярэцца 10 проц. налогу.	ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫЎ: За 1 дакумант . . . 35 кап. » кожны дадатковы—15 » Беспрэд. і чырвоначэрныя за 1 дакумант—15 к., за кожны дадатковы—5 кап. Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.
---	---	---

Падпіска прымаецца ў канторы газеты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага В.давецтва і ва ўсіх паштова-тэлеграфных канторах
Абвесткі прымаюцца канторы газеты: Менск, Савецкая 63. Тэл. № 244
АДРАС РЕДАКЦЫЎ—Менск, Савецкая, 63 Тэл. № 478. Тэл. рэдактара—769

Заробтак і касы ашчаднасьці.

Зараз увесь наш Саюз б'ецца над тым, каб здабыць неабходныя сродкі для прасьпешаньня працоў у індустрыялізацыі краі.

Давінаю крыніцай гэтых сродкаў могуць служыць тры часова вольныя эродкі, якія мае працоўнае жыхарства. Паасобку ў кожнага іх мала, але, баручы ўсю масу ў цэлым, мы можам атрымаць параўнава вялікую суму.

Зараз атрымаючы заробтак, рабочы і служачы, як правіла, усе грошы адраау на трапіць, а стараецца расклянціць трату іх да наступнае выдачы зароботку. За ўвесь гэты час грошы ляжаць у кішэнях і скрынках, каб ніякае карысьці, як для таго, хто іх трымае, так і для ўсяе грамады.

Трэба прывучыцца да таго, каб кожны вольны рубель захоўваўся ў касе ашчаднасьці, бо, в аднаго боку, гэта дае ўкладчыку поўны прыбытак у выглядзе процанта, а з другога боку, укладчык дае гэты вольны сродкі сваёй дзяржаве, якая скарыстоўвае іх для народнае гаспадаркі і, нарэшце, трэсьце—гэта прывучае ўкладчыка да пэўнае плавнасьці ў траці сродкаў у зобіотым жыцці. Усё гэта аса і зразумела, але прывучыцца да гэтага, як выхаваньне, цяжка.

Прывучыцца ж да гэтага, треба, бо гэтага вымагаюць задачы сьвённага жыцця.

Вось дзеля чаго зарэз пачынае практыкавацца выдача зароботку праз касы ашчаднасьці. Покуль што гэта робіцца дзеля практыкі толькі ў некаторых месцах нашата Саюзу і, треба сказаць, што тымчасам гэта практыка дае станоўчыя вынікі. Так, у Маскве па ўста- новах, дае практыкуецца выдача зароботку праз касы ашчаднасьці, у канцы месяца ў касях аставалася каля 12 проц. зароботку.

Дзеля таго, каб гэту практыку пашырыць, дзеля таго, каб справіцца з гэтай справай ў шырокім абхвале, неабходна, каб сетка кас ашчаднасьці была тэрытарыяльна блізкаю да працоўных і каб тэхніка апарату была простаю і не выклікала скаргоў, якія могуць сапасаваць усю справу. Трэба назадніць працу кас ашчаднасьці так, каб ня прыходзілася стаяць у чэрзе, уносячы ці атрымліваючы грошы, каб пры ём і выдату грошай не затрымлі- вала ровная канцлярачына, бо на тое, каб чакаць, рабочы і служачы і так ня мае часу.

Трэба спадзявацца, што пры сур'ё- най дапамозе нашае грамадзасьці і правільным падыходе да ажыццяў- леньня гэтага заходу а боку апарату каас ашчаднасьці, мы ў хуткім часе адолеем прывучыць жыхарства да таго, каб яно шырока крэдытавала дзяржа- ву сваімі вольнымі сродкамі.

На Ёсходня-Кітайскай чыгунцы.

Японія хэцела-б скарыстоўваць чыгунку ў сваіх мэтах.

ТОКІЁ, 8-УІІ. Японскі друк зазнае, што савецкі ўрад сваёю адмоваю дазвазіць выпрастаць Ёсходня-Кітай- скую чыгунку ў напрамку Таонан-Цы- цыкарку можа спыніць усю пабудову апошняе чыгункі.

Водлуг газетных паведамленьняў, японскія ўрадавыя колы лічаць, што

савецкі ўрад гэтаю адмоваю не набу- дзе сабе спрыячых умоў у пытаньні аб правонным тарыфе на Ёсходня-Кі- тайскай і Таонан-Цыцыкарскай чы- гунцы. Газеты думалі, што перад Японіяй, Кітаем і СССР паўстае цяж- кае дыпляматычнае задча.

У-Пэй-Фу—"народны герой".

ПЕКІН, 8-У. У-Пэй-Фу, які хоца паказаць сябе абаронцай кітайскага народу, у гутарцы в хароснаадантам японскага агнства заявіў: "Калі дэле- гаты чужаземных урадаў не адноваць працы адкладзенае імі мятнае каэф- фэрэнцыі, дык Кітай павінен будзе аб- вясціць мятную аўтаномію, бо пы- таньне, якое павінае вырашыць кан- фэрэнцыя, выяляецца пытаньнем жыць- ця і сьмерці 400 мільёнаў кітайскага народу".

Парыж ня хоца ўпусьціць да сябе гішпанскага дыктатара.

ПАРЫЖ, 8-УІІ. Зараз жа пасьля пратэсту камуністычных газет друк радыхал сацыялістаў такома назаваў кампанію пропі прыезду Прыма-де-Ры- веры ў Парыж.

Мадрыдская газета «Насіёна» (ура- давы афіцыйна) паведамляе, што Пры- ма-де-Рывера згадзіўся на запросіны францускага ўраду, але можа прыехаць у Парыж толькі пасьля 14-га ліпеня.

У панскай Польшчы.

Вакол замаху на правакатара Віткоўскага.

НАПАДЧЫК НЕ АДДАЕЦА ПІД ПАЛІВЫ СУД. — Паранены правакатар на- праўляецца—Віткоўскі страляў на ўласнай ініцыятыве.

ВАРШАВА, 8-УІІ. Сьвённешнія га- зеты паведамляюць, што Шыліноскі, які страляў у правакатара Віткоўскага, ня будзе аддадзены пад палівы суд.

Орган ППС «Роботнік» піша: в пры- чыны таго, што Віткоўскі ня быў дзяр- жаўным чыноўнікам, а толькі давера- наю сабою ахранкі, Шыліноскі павінен адкаваць перад звычайным судом.

Водлуг некаторых вестах, Віткоўскі нібыта напраўляецца і магчыма, не памрэ.

Орган Будву «Фольго Цейтунг» за- вначае, што Шыліноскі, як недарооды, ня можа быць пакараны сьмерцю.

Водлуг газетных паведамленьняў, Шыліноскі заявіў, што страляў у Віт- коўскага па сваёй ўласнай ініцыя- тыве.

Новая чорнасотніцкая арганізацыя на крэсах.

ВАРШАВА, 8-УІІ. У Вільні адбуў- ся арганізацыйны сход новае партыі, на чае якое знаходзіцца: Зьдзякоўскі, Салеха, Мейштотіч і іншыя буйныя памешчыкі ўсходніх крэсаў Польшчы. Новая партыя будзе імянуцца аб'яд- наць вышэйшую вясельную інтэлігенцыю в буйнымі памешчыкамі.

Новая партыя патрабуе павялічыць узду прыведзена, правесці рэформу сучаснага дэду, аездаровіць закопадаў-

чыя ўстанавы і спыніць унутраныя непаразуменьні, выкліканыя майскімі палевымі (пераварот Пілюдзкага).

Праграма партыі яшчэ распрацоў- ваецца, аднак ініцыятары заўваляць, што новая групоўка ня будзе выяў- ляцца партыяй у доўным сэнсе слова. Вядома, што некаторыя правакатары но- вее партыі выяўляюцца прыхільнікамі Пілюдзкага.

"Мы—галодныя".

ВАРШАВА, 8-УІІ. У нафтавым рай- оне Драгобы (Галіцыя) адбылася дэ- манстрацыя беспрацоўных в уделама некалькіх тысяч мужчын і жанчын. Дэманстранты патрабавалі ад старасты

(пачальнік павету) павялічыць рамер дапамогі для беспрацоўных і неадклад- на даставіць прадукты першае патрэбы. Дэманстранты гукалі: «Мы—галод- ныя».

Бартэль загадвае союму.

ВАРШАВА, 8-УІІ. Толькі прэмер- Бартэль патрабаваў ад старшыні сою- му Ратая, каб абмеркаваць завога-

10-ты тыдзень клясавага змаганьня у Англіі.

Саюз капіталу лёрдаў і кароны наглее ўсё больш.—Бастуючыя, не звязваючы на голад, трымаюцца модна.—Бэрлінская нарада прадстаўнікоў горнарабочых Англіі і СССР выявіла, што змаганьне ня скончыцца, пакуль ня будзе здаволены патрабаваньні бастуючых.—Для гэтага патрэбна неадкладная дапамога міжнароднага пралетарыату.

8 гадзін працы ў капальнях ватыравана палатай лёрдаў і каралём.

ЛЭНДАН, 8-УІІ. Законпраект аб 8-мігадзінным працоўным дні ў ан- гельскіх капальнях узваген палатай лёрдаў і зацверджан ангельскім ка- ралём.

Зьезд чыгуначнікаў ганьбіць уродовае законодаўства.

ЛЭНДАН, 8-УІІ. Штогодны канфе- рэнцыя нацыянальнага саюзу чыгунач- нікаў у Вэймусе ўхваліла рэзалюцыю, у якой ганьбіць законодаўства англ- ськага ўраду і заявіла, што ўрад ня можа спадзявацца ў далейшым на да- вер'е выбаршчыкаў.

Томас, які выступіў у абарову гэтае рэзалюцыі, заявіў, што ўрад быў абран пры дапамозе фальсіфікацыі.

«Усё, што здарылася в таго часу,— заявіў Томас,—бясспрэчна сьведчыць, што ліст Зіноўева быў падробка».

Нарэшце і правядыры-згоднікі раскачаліся.

ЛЭНДАН, 8-УІІ. Сьбілы ў фонд ан- гельскай фэдэрацыі горнарабочых на- дадзана 5 тысяч фунтаў стэрлінгаў ад аб'яднанага саюзу дровапрацоўчыкаў

АНГЕЛЬСКІЯ ГАРНЯКІ ЧАКАЮТ ДАЛЕЙШАЕ ДАПАМОГІ.

МАСКВА, 8-У. У адозьве да ўсіх сяброў прафсаюзу СССР УЦСПС заклікае ўсіх рабочых, работніц і служачых Савецкага Саюзу ня спыняць, а павя- лічыць зборы і адлікі на карысьць ан- гельскіх вуглякопаў.

З такім-жа заклікам да працоўных жанчын СССР вярочнаецца арганіза- ваны пры УЦСПС камітэт работніц, на дапамозе сем'ям бастуючых англ- ськіх вуглякопаў.

Здрадніцкае двудушша генэральнае рады.

Прафбюракраты в рады ўхіялюцца ад скалкі англа-расейскага ка- мітэту.—Гэтым яны зрываюць пашырэнне дапамогі бастуючым.

УЦСПС яшчэ раз напамінае.

МАСКВА, 8-У. УЦСПС у асобе сак- ратара Дагадзана атрымаў 1 ліпеня а Лендаву тэлеграму за подпісам усіх афіцыйных прадстаўнікоў ангельскага саюзу вуглякопаў: Сьміта (старшыня), Рычардса (кавачой) Рычардсона (та- варыш старшыні) і Кука (сакратар).

У тэлеграме зазначана: «Ангельскі вуглякопны паўторна выяваляюць шчы- рую ўдзячнасьць за прыслаўную дапа- мого, заклікаючы нас дапамогчы як мага хутчэй, бо ўрад і ўласнікі ка- пальняў хочучь перамагчы нас змо- ра».

У тэлеграме да рады прафсаюзу Англіі прав сакратара Сітрына за под- пісам Дагадзана УЦСПС, зазначаючы на тэлеграму саюзу ангельскіх вугля- копаў, выяваляе вьдзіўленьне выявляе- насьцю адказу рады прафсаюзу на прапанову УЦСПС склікаць англа-ра- сейскі к-т, каб абмеркаваць пытаньне наваго дапамогі вуглякопам, бо вынік іх забастоўкі ў сучасных умовах зьяў- ляецца вельмі небяспэчным.

Спыняючыся на такіх мерах ан- гельскага ўраду і ўласнікаў капаль- няў да разгрому забастоўкі, а таксама на пасьўнай, а часам і вьдрэдніцкай палітыцы амстэрдамацаў, значнае част-

НАРАДА ПРАДСТАЎНІКОЎ ГОРНАРАБОЧЫХ АНГЛІІ І СССР У БЭРЛІНЕ.

ШТО ўхваліла нарада.

БЭРЛІН, 8-УІІ. Народа прадстаў- нікоў ангельскае фэдэрацыі горнара- бочых і прафсаюзу горнарабочых СССР аглашэла такое паведамленьне:

«Прадстаўнікі ангельскае фэдэрацыі горнарабочых Кука і Рычардсон і прад- стаўнікі прафсаюзу горнарабочых СССР Шварц і Акулаў вышліся ў Бэрліне 7-га ліпеня на нараду для абгавору пытаньня, як прадоджыць кампанію дапамогі барадбёготам пропі лёрдаў ангельскім капальнікам.

Нарада вяслухала даклад Кука аб становішчы, у якім знаходзіцца ба- радбёга пропі лёрдаў. аб рэштучасні ангельскіх горнарабочых на спыняць гэтае барадбёгі і аб цяперашнім паж- кім матэрыяльным становішчы гарня- коў. Пасьля гэтага Рычардсон врэбіў даклад аб фінансавым становішчы ан- гельскае фэдэрацыі гарнякоў. Потым нарада вяслухала паведамленьне Швар- ца аб вяслухана ў СССР кампаніі

фінансавай дапамогі ангельскім горна- бочым і аб магчымасці врэбіць да- лейшае падтрыманьне бастуючым в боку прафсаюзу СССР.

Нарада аднагодна ўхваліла вьвэр- нуцца да рабочых усяго сьвету в ва- льякам мьтар'яльна памагчы ангельскім горнарабочым. Прадстаўнікі як ан- гельскіх, так і савецкіх горнарабочых знаходзіць неабходным явавіхутчэй- шы склікі англа-расейскага к-ту адвін- ства. Апроч таго, прыязана метагод- ным склікаці англа-савецкі к-т горна- бочых в мэтай падтрыманьня ўзаем- нае суважы і ажыццяўленьня ўваходу саюзу горнарабочых СССР у міжна- родную фэдэрацыю горнарабочых.

Прадстаўнікі горнарабочых абодвух краёў абсалі інфармаваць аб гэтым свае арганізацыі і врэбіць усё, ад іх залежаць, каб гэтыя арганізацыі вьдвердзілі ўхвалены на нарадзе пастанавы.

Барадбёга ў Англіі—справа міжна- роднага пралетарыату.

Адозва нарады да рабочых усіх краёў.

БЭРЛІН, 8-УІІ. Народа прадстаў- нікоў ангельскае фэдэрацыі гарнякоў і прафсаюзу гарнякоў СССР узваіла адозву да рабочых усяго сьвету, у якой між іншым гаворыцца:

«Ангельскія горнікі ў сваёй барад- бёгае вымаюцца на толькі ва сабе, але ва рабочую клясу ўсяе Эўропы і ўсяго сьвету. Капіталізм ўжо ня эдоден спра- віцца в паўстаўшым перад ім цяж- касьцямі і спрабуе вьйсці в крывісьці ва кошт рабочае клясы. Капіталізм пераходзіць у наступ. Яго мэта—па- дараўняць заробтак ўсіх рабочых на зароботку горш аплічаваемых катего- рыі. Ажыццяўленьне гэтае мэты па- ставіла-б рабочую клясу Эўропы ў ста- новішча вулі, ахвяравала-б цэлае па- каленне пралетарыату на бяспэсьце і дэградацыю.

У гэтых умовах арганізацыя ашпору проці наступальнае імкненьняў ка- піталізму робіцца ваўхільнай неабход- насьцю. Ад арганізацыі гэтага ашпору, ад вьніку гэтае барадбёгі залежыць уся будучыня рабочае клясы, будучыня ўсяго чалавечтва.

Сама буржуазя абярнула гэтую ба- радбёгу в эканамічнай у палітычную. Мабілізуючы ўсе сродкі, увесь апа- рат, усю моц капіталістычнае дзяржа- вы, яна накіроўвае іх супроць рабо- чае клясы. Зінамічна барадбёга з усёю сілаю абяртаецца ў палітыч- ную, ды іначай і ня можа быць у наш час.

Падтрыманьне ангельскіх гарнякоў —самае аітыўнае і энэргічнае пад- трыманьне—стала сьвёлчэнным абав- язкам усіх рабочых. Ангельская ра- бочая кляса выступіўшы поўнасьцю на абарону гарнякоў у час усвагуальнае забастоўкі, паказала ангельскім капі- талістам, што барадбёгу гарнякоў яна лічыць сваёй косьвеннай барадбёгай, сваёй кроўнай справай. У час, калі рабочыя масы былі перасоўнены бяз- вой гатоўнасьцю, генэральнае рада спыніла ўсвагуальную забастоўку, па- кінула гарнякоў у іх цяжкай барадбёга на волю дэсу.

Але і пасьля гэтага міг'ённага маса гарнякоў наўзільна праводзіць барад- бёгу, выклікаючы захваленьне ў рабо- чых усяго сьвету. Хто зараз сабата- ваў-бы, хто не падтрымліваў-бы цяж- кім барадбёга ангельскіх гарнякоў, той не заслужыў-бы ікропал давер'я рабочае клясы. Злучыць рады для падтрыманьня бязвога авенгарду— ан- гельскіх гарнякоў—вьяўляецца наўзіль- наю неабходнасьцю, цягавенем жыцьця і сьмерці на толькі для рэшты рабочых ўсяго сьвету.

Міжнародная салідарнасьць буржуа- веі надае ангельскім прадпрыемцам рашучасці для наступу. Буржуазя ўсяго сьвету ўрачыста сьвёлчвала спыненьне ўсвагуальнае забастоўкі, як сваю ўласную перамогу. Пралетарыят усяго сьвету заардэў-бы ўласным інтэрэсам, паслабіў бы сабе ў чакан- чай яго наўхільнай барадбёгае, калі-б гэтым ілласавам адвінству буржуа- зей не супроцьпаставіў яшчэ боль- шае зьданаьсці і салідарнасьці ва ўласным рэдэх.

Рауумеючы найважэйшую значнасьць барадбёга ў Англіі, ангельскія і расей- ськія гарнякі вярочнаецца да рабочых усяго сьвету, а асабліва да гарнякоў в заклікам напрудзіць усе сілы для паданьня неадкладнае сапраўднага падтрыманьня Ангельскім вугляко- пам неабходна неадкладнае граме- вае падтрыманьне.

Подпіс: Шварц, Акулаў, Рычард- сон, Кука.

У Савецкай Беларусі.

Праца грамадзкіх арганізацый.

(Палацкая арганізацыя).

Грамадзкія арганізацыі ў 1925-26 годзе раслі, галоўным чынам, за кошт вёсак. Толькі адны шэфскія арганізацыі раслі за кошт гораду.

Праца ў планавым парадку вялася ў арганізацыях МОПРУ, Авіахіму і т-ва краўцаўства. Таварыствы «Прыхільныя Дзяцей», «Прэч Непісьменнасць» і Вайскова-Навуковае т-ва не даволі аформлены і працуюць бяспрыкладна.

У большасці таварыстваў пераход на добраахвотнае індывідуальнае сабрацтва паспрыяў ажыццэўню працы. Буйным дасягненнем у працы грамадзкіх арганізацый была пачата росту арганізацый, але гэты рост ёсць не ва ўсіх арганізацыях.

Асабліва апаўважана праца грамадзкіх арганізацый перагружанасць працаўнікоў ішоў працаю. На працу арганізацый адмоўна ўплывае адсутнасць у большасці арганізацый платных працаўнікоў. Не ва ўсіх арганізацыях выхаваная праца выдзяча па строга вытрыманай сістэме і не ва ўсім аддавае сваёму прызначэнню.

Там, у арганізацыях МОПРУ слаба пастаўлена інтэрнацыянальнае выхаванне, а ў Авіахіме і Вайскова-Навуковым т-ва—ваенна-навуковая працягласць. У шэрагу арганізацый праца складаецца з механічнага збору сабрацкіх унесоў. Хворае месца ў пра-

цы—адсутнасць рэгулярных рэвізій і справядлівых рэвізійнай камісіі перад выбаршчыкамі. Партыйнае кіраванне працаю грамадзкіх арганізацый, з прычыны адсутнасці аформленых камісій, адчуваецца даволі слаба. Праца грамадзкіх арганізацый у летні перыяд павінна быць накіравана на поўнае сваё арганізацыйнае аформленне і замацаванне росту і дасягнутых станоўчых вынікаў у працы. Чыннасць грамадзкіх арганізацый, пачынаючы ад арганізацый і раённых аб'яднанняў і канчаючы нязвышнімі ячэйкамі, трэба перавесці на плявавую працу. Праца грамадзкіх шэфскіх арганізацый трэба аддаць належную ўвагу, бо, поруч з культурнаю дапамогаю вёсцы, неабходна ўзмацніць арганізацыйна-гаспадарчую дапамогу.

Трэба звяртаць увагу і на пачатковае ў працы пасобных грамадзкіх арганізацый, а саму працу трэба будаваць на строгім кантролі і правільных узаемаадносінах. Роля рэвізійных камісій, якія рэгулююць фінансавую і выхавальную працу, павінна быць павялічана.

Каб узмацніць працу грамадзкіх арганізацый і правільна яе рэгуляваць, неабходна ўзмацніць партыйнае кіраванне, дзеля чаго трэба аформіць фракцыі і правільна наладзіць іх працу.

П. Арскі.

Падатковая кампанія.

(Случайна).

Ужо больш месяца, як пачалася кампанія па сельска-гаспадарчай падатку. На гэтую кампанію партыйнымі і саветскімі ўстановамі як у арганізацыях, так і ў раённым звержнуты ўвага.

З 10-га чэрвеня па ўсёй акрузе пачаўся падлік крыніц прыбыткаў для абкладання с.-г. падаткам і ён павінен скончыцца да 10-га ліпеня. Нормы прыбыткаў для ўсёй акругі па агульных і незалежных сенажаках, садаводства, агародніцтву і пчальарству ўстаноўлены наступныя: з адной дзе-

сяціны саду—100 руб., з адной дзесяціны агароду—150 руб.; па пчальарству: 1-ы рамачны вулей—5 руб. пры наяўнасці больш за 10 штук і 2 руб. за адзін калодны вулей пры наяўнасці больш за 15 вулей.

Праца па падлічэнні крыніц прыбыткаў цяпер у самым разгары і падыходзіць к канцу. Уся праца па падлічэнні падаткаў і выпісцы акладных лістоў павінна быць выканана таг, каб не пазней 15-га жніўня падатковым падатку былі ўручаны акладныя лісты.

П.и.

Праца студэнтаў у вёсцы.

(Лагойскі раён, Мешчына).

На летні час, развехаўшыся па вёсках, студэнты нашых Вузаў павінны і маглі б даць шмат карыснага вёсцы. Асабліва тады, калі ў вёсцы культурных сіл шмат не хапае наогул, а летні і тым больш.

Праца студэнтаў у летні час у вёсцы аддаецца шмат увагі. Як жа ў нас оправа?

А вось. У нашым раёне маецца адзін лік студэнтаў (чал. 10), якія прыхалі ў вёску і нічога ня робяць. Уважце Лагойск. Тут ёсць чалавекі 4

студэнтаў ВДУ, якія нават не зашліся ў культурнае зарэгістрацыя, а пра працу і не гаварылі.

Такое становішча і з іншымі.

Намёсам неабходна: навуковым установам ад сваіх студэнтаў патрабаваць справядчасы, што яны ў вёсцы зрабілі. Райкаўтаздавае таксама вярнуць больш увагі і пры прыездзе студэнтаў уцягваць іх у працу, чаго яшчэ не рабілася, тады можа і студэнты дадуць карысны вёсцы ў час канікулаў.

Кручонок.

Крок наперад.

(В. Забі, Юзэфюўскага с.-с., Валынцкая р. Палацкіна).

За свой трохгадовы тэрмін існавання Забкоўскае с.-г. т-ва «Пахар» шмат чаго перажыло, але добрага мала. Выбарліся, перавыбарліся, зноў змяняліся праўленні, слухалі добрых людзей, але толку ня было.

На бачучы добрых выпікаў, пайшчыкі падумалі аб ліквідацыі свайго наўдлага таварыства. 26 год для гэтага наўдлага ідуць шчаслівейшым Што-ж зроблена цяпер? Нельга сказаць, што зроблена нафта многа, але ажыццэўнае відэочасна, магчымаць вероўту забеспечана. Што самае галоўнае—таварыства павярнулася тварам да оліяна, пачаўшы дастаўляць патрэбныя для селян рэчы: с.г. прылады, адпаведны тавар, кредит насеннем і грашма і г. д.

Таварыства зрабіла нават спробу прывесці парэст буйнога ангельскага гагунку,—разабралі. На раённай с.-г. выстаўцы неатарыя гаспадары за гэта атрымалі прэмію па 10 рублёў.

Нарадзе, т-ва адчыніла і масладзельны завод, за які таксама на выстаўцы атрымалі ўзнагароду 25 руб. Адзін дзядзька і кажа: Часта патрэбны грошы, а дзе браць—ня ведаеш. Цяпер жа я з дзевяно кароў за адзін месяц і за адзін толькі ўдой за оліяні (супараванае малако бяруць навад) выбраў 16 рублёў, чаго сам ніколі не зрабіў бы. Што значыць—калектыў! Ды нечага каваць, вялікую падмогу маем ад кааперацыі!—Кааперацыя наша пашла ўгору,—так кажуць і ўсе селяне.

А. М.—ні.

Другі раз абманулі.

(Караліскі раён, Мазырычына).

У прошлым годзе быў атрыман аб'ект Наркамасветы аб адчыненні інтэрнату пры сям'ёгах для вясковых дзяцей. У аб'ект гаварылася ўнесці выдаткі на інтэрнат па каштарысах, а дзе каштарысы ўжо складзены, дык складзіць падатковыя. Караліскі РВК, з прычыны таго, што час ужо блізу да пачатку заняткаў у сям'ёгах, хутэй разаслаў аб'ект на с.савецкіх будзе інтэрнат, склаў падатковы каштарыс і паслаў яго ў Акр. АНА. А АНА у выдатак сродкаў на інтэрнат адмовіў, а селяне, прывесці сваіх дзяцей у сям'ёгку павялікі ў нас, бо плаціць 20 руб. у месяц за дзіця папершаму ня кожны можа, а падругое, што дзядзькі так добра ня ўцямілі карысці навуцы.

На двух раённых з'ездах селяне падмагілі пытанне аб арганізацыі інтэрнату пры сям'ёгах і РВК абняў арганізаваць. Але вось пры складанні каштарысаў нашы раённыя работнікі знайшлі, што інтэрнат ня трэба, бо ён будзе каштаваць 1500 рублёў. Асабліва настываў па непатрэбнасці заг. грашовых сродкаў РВК і яго падтрымліваў старшыня РВК. Так і выкрэсліў з каштарысу інтэрнат пры сям'ёгах.

Я думаю, што пры зчывержванні каштарысу ў акрузе інтэрнат будзе ўнесены, бо гэта крайняя неабходнасць, каб дзед магчымаць будзешыма селянству карыстацца навукай.

В. Л. Лавонік.

Разнявольены селянкі.

Адчынілі яслі і пляцоўку.

У вёсках Пуглі і Бабінчы (Аршанскі р.) адчынілі дзіцячыя яслі. Грамадзкія ўстанавы і сав. арганізацыі пашлі на дапамогу селянам Райба. Камітэт Узаемадапамогі даў 50 руб., сельскі—15 руб. на абсталяванне і ў далейшым будзе дапамагаць селянам. Кааперацыя таксама аказала належную дапамогу. Гурток кройкі і шыльды пры заводзе «Чырвоны Кастрычнік» пашыў на ўсіх дзяцей бяліну і некаторую дзяцячую вопратку.

Пляцоўка пры в. «Чырвоны Кастрычнік»—дзіця абстаўлена, чым вясковая, бо там маюцца некаторыя сродкі Пляцоўкі і яслі наведвае раённы доктар. Пры абглядзе дзяцей хворых аказалася аусім мала.

А. С.

Жанчыны задаволены яслямі.

11 ліпеня ў с. Грабяды, Чэрвенскага раёна, адчыняюцца яслі на 30 дзяцей ва ўзросце ад 1 да 4 год уключна. Прызначаны для кіравання працаўнікі знаходзяцца на месцы і вялікі падрыхтоўчую работу. Прыстасоўваецца добрае памяшканне, маюцца патрэбныя мэбля. Толькі шкода, што няма дзіцячых пацак. Трэба надта вялікая звольнасць, падрыхтоўка і ўвага з боку выхавальцаў, каб увес час ваяць дзяцей. Яшчэ леташні год насельніцтва ў пачатку баялася аддана дзяцей у яслі. Сёлета жанчыны в прыемнасцю чакаюць часу адчынення ясляў, кажучы, што і праца ідзе шпарчэй, калі ўзровень, што тваё дзіцё знаходзіцца пад добрым доглядам.

Селькор.

Як працуе Ваўковіцкі сельсавет.

(Чавускі раён, Магілёўшчына).

Ваўковіцкі сельсавет адгоіды ад раённага цэнтру—г. Чавус на самай большай адлегласці (25 вёрст). Зразумела, што ў выніку гэтага між сельсаветам і райвыканком дагэтуль ня было належнае сувязі.

Сельсавет працуе вядома слаба. Асабліва кудыя арганізацыйна галіна працы, хаця і іншыя галіны працы ня цалкам ахоплены.

Пасяджэнні прыёмдуму ладзяцца рэгулярна, але былі выпадкі, што пасяджэнняў ня было па 6 тыдняў.

Праца вядома няплывава. Камісіі аусім не працуюць, апроч сельска-гаспадарчай, якая ў апошні час таксама спыніла сваю чыннасць. Актыўна ў вёсках мала. Партыйнае і камсамольскае ячэйка няма і, нават, ва ўсім сельсавете няма аніводнага партыйца ці камсамольца. У раённае сельсавету ёсць тры школы з трыма вясцунікамі, але толькі адзін з іх вёў тую-тую культурна-асветную працу, а раш-

та нічога ня робяць. Хаты-чытальні ў сельсавете няма. Ёсць толькі адзін чырвоны куток, які працаваў улітку, дый то слаба. Газет выпісваецца толькі 9 экз.

У сельсавете ёсць пажарная дружна, якая працуе вядома, але ёй бракуе пажарнага інвентару. На сёта якая сельсавет вярнуў увагу. У сельсавете ёсць грамадзкія арганізацыі: «Прыхільныя дзяцей», МОПР і «Прэч непісьменнасць», але яны мала жыццёвыя, бо імі слаба кіруюць. Кааперавана 20 проц. селянскіх двароў.

З прычыны азначна адлегласці сельсавету ад райвыканком і слабыя працы ў ім, райвыканком аб'яўдаваў сельсавет і вивачыць шэраг вахадаў, якія дапамогуць умяняць усе галіны працы сельсавету. Трэба спадзявацца, што ў выніку гэтага, праца ў сельсавете наладзіцца, а з райвыканком будзе сталае сувязі.

І. Збуржынскі.

Як прашоў вучот.

(Падрэцкі с.-с., Бабр. раён).

Падатковая праца па с.-с. пачалася ў 10 чэрвеня. Дзядка да гэтага тэрміну па чатырох населеных пунктах с.-с. праводзіліся оходы, дзе грамадзяне выбіралі прадстаўнікоў у вучотную камісію.

Вучотная камісія на чале з с.-с. не маглі справіцца з гэтай задачай: вынікі гэтага ўжо былі, селянства дранна не дадала новых вакоў аб с.-г. падатку. Прычына гэтага хаваецца ў адным: было часта «напоптаванне» больш воможных колаў вёсці—бедняку і селяняку аб тым, што ў гэтым годзе падаткам «вадаць».

У сувязі з гэтым былі моманты ўжурцыця аб'ектаў абкладання. У

адной вёсцы выявілі паўторна 76 сьвіней, 1 каля. 14 кароў і неамярарочных вярочкаў—1096 рублёў. Была яшчэ адна хіба, якая зьяўлялася тормавам у правядзенні кампаніі.—С.-с. нядобра выявілі неамярарочныя вярочкі ў гаспадарках, дзеля чаго райвыканком не зацьвердзіў описоў, і прышлося другі раз пачынаць працу спачатку.

Настрой селянства быў упаўшы, яны яшчэ ня оумелі прэканатца ў тым, што ў гэтым годзе падаткам больш правільна размяркуваецца; цяпер змяняўся настрой на больш бадзёрны. 26 чэрвеня закончана кампанія па вучоту аб'ектаў абкладання.

Ф. С. Герасімовіч.

Прыватны капітал у БССР.

Каваць аб развіцці і ўдзельнай вазе прыватнага капіталу ў БССР тым часам яшчэ вельмі цяжка. Гэта частка гаспадаркі ў пэўным сэнсе гэтага слова «не паддаецца статыстыцы», ці праўдлівой—як ма ўхіляецца ад даць больш-менш дакладных вестах, бо для большасці ўласнікаў капіталу дзяржава і яго органы ўвабалаюцца ў Народным Камісарыяце Фінансаў, а ў асобу—Падатковым Кіраўніцтвам. З гэтай прычыны, аусім немагчыма зрабіць якія-небудзь вывады на падставе беспасярэдняга апрасу ці апыт. Больш-менш дакладна вызначыць размярэнне прыватнага капіталу магчыма толькі на падставе пачобных вестах.

Цяпер, на што трэба вызначыць—гэта наяўнасць канцэнтрацыі прыватнага капіталу ў аддзельных асоб.

На падставе некаторых матар'ялаў (прыкладам, матар'ялаў аб выбарцы патэнтаў) можна лічыць, што размярэнне капіталу ў аддзельных асоб у БССР азначна ніжэйшыя, чым у іншых раёнах ССРР.

Гэта тлумачыцца беднасцю нашага

краю і дробным гандлёвым зваротам, нават і ў даваенны час, а таксама слабым развіццём прамысловасці.

У якіх галінах народнае гаспадаркі асядае прыватны капітал? Больш за ўсе, зразумела, у гандлі. Гэта самая прыбытковая галіна народнае гаспадаркі. Для гандлю патрэбна менш капіталу, ды да таго-ж падатковаму апарату вельмі цяжка ўставаць яго запраўдныя размярэнні. Гандаль дае шмат магчымасцяў для розных камбінацый і, калі так можна сказаць, для «лоўлі моманты». Гэта рыса яшчэ доўга будзе ўласцівай для прыватнага капіталу, бо вынікае яна з прыроды індывідуальнае гаспадаркі.

Прыватны гандаль у БССР пераважна дробны, мае нахал да яшчэ большага драблення. Такі гандаль, з прычыны спецыфічных абставін БССР, найбольш здолен змагацца з канкурэнцыяй кааперацыі, бо на мае вялікіх наглядных выдаткаў і складанае тавара-праводнае сеткі.

Так, матар'ялаў Наркамфіну аб выбраных патэнтах паказваецца:

Прыватнымі асобамі выбрана платных патэнтаў:	Д А Т Ў	1-ае кат.	2-ае кат.	3-ае кат.	4-ае кат.	5-ае кат.
Іюль паўгод. 1924-25		1.151	6.732	4.003	133	6
ІІ " "	24-25	1.582	6.752	3.731	150	10
ІІІ " "	25-26	1.668	6.483	3.951	211	21
ІІІІ " "	25-26	1.518	5.443	3.666	219	25

Трэба адзначыць, што весткі за ІІ паўгодкі 1925-26 г. дадзены на падставе матар'ялаў выбаркі патэнтаў да 1-га чэрвеня 1926 г.

Адсюль відно, што прыватны гандаль у БССР мае пераважна дробны роўнічны характар. Роля прыватнага гандляра ў ганд-

длёвым звароце (пасрэдніцкім) пакуль што вельмі нязначная. Наступная табліца паказвае ўдзел прыватнага гандляра ў гандлёвым звароце:

Д А Т Ў	Увесь пасрэдніцкі зварот.	Рост у проц.	У тым ліку прыватны.	Рост у проц.
І паўгод. 1923-24	54.368.000	100 проц.	31.563.100	100 проц.
ІІ " " 1923-24	71.230.500	131,2	34.901.400	110,6
І " " 1924-25	86.220.900	158,8	35.144.000	111,6
ІІ " " 1924-25	113.727.700	209,4	44.564.900	141,1
І " " 1925-26	140.151.700	258,0	44.564.900	141,1

Як бачым з таблічкі, прыватны гандлёвы зварот, які складаў у першы паўгодкі 1923-24 году больш паловы ўсяго пасрэдніцкага гандлёвага звароту, у першы паўгодкі 1925-26 году складаў ужо менш трэцяе часткі ўсяго звароту.

Аднак, трэба агаварыцца, што: 1) прыватны зварот 1925-26 году ўзят умоўна роўным звароту другіх паўгодкаў 1924-25 г. і 2) калі дадаць сюды кантрабанду, дык удзельная вага прыватнага капіталу павялічыцца.

Такім парадкам, пачагульваючы, можна сказаць: 1) прыватны гандаль расце, але больш памалу, чым увесь пасрэдніцкі таваразварот і 2) прыватны гандаль дагэтуль яшчэ займае даволі віднае месца ва ўсім пасрэдніцкім гандлёвым звароце.

Усё гэта сьведчыць аб тым, што прыватны капітал у гандлі яшчэ доўга будзе займаць даволі значнае месца ў нармальнах абставінах прыватны гандаль ня мае ніякага ўплыву на гандлёвы зварот, бо вядзецца ад дзяржаўных органаў, якія задавальняюць яго таварамі. Апроч таго, не звязаны на рост прыватнага гандлю, удзельнавага яго ўвесь час змяняецца. Пры-

ватны гандаль неабходна паставіць у пэўныя межы, пагадзіць яго з органамі задовольнення і, па магчымасці, уцягнуць у агульна-плянавае русло. Дзеля таго, што прыватны гандаль у БССР пераважна роўнічны, гэта трэба зрабіць праз арганізацыю аб'яднанняў роўнічнікаў і праз т-вы ўзаемаага кредыту.

У прамысловасці прыватны капітал больш слабы. У валавым звароце пазнавае прамысловасці (а напэўнавая

прамысловасць БССР—гэта амаль што ўсё самагужэйкі, якіх да прыватнага капіталу цяжка аднесці) прыватны капітал займае аусім нязначнае месца. У першых паўгодках 1923-24 году валавы зварот прыватнае пазнавае прамысловасці складала 1.203.900 руб. па пэвах вытворчасці, а агульны зварот усе пазнавае прамысловасці—14.432.200 руб. У першых паўгодках 1925-26 году валавы зварот прыватнае пазнавае прамысловасці складала 1.974.900 руб., а ўсе пазнавае прамысловасці—40.179.300 руб. Тут мы бачым той жа малова, што і ў гандлі—прыватны капітал у прамысловасці расце, але больш памалу, чым уся іншая прамысловасць. Да гэтага неабходна дадаць, што ўдзельная вага прыватнага капіталу, і без таго надта мала, увес час змяняецца.

Гэта таксама пацьверджаюць весткі аб асноўным капітале прыватнае прамысловасці (весткі дадзены на найбольш буйных галінах прыватнага прамысловага капіталу):

Удзельная вага ў проц.	Галіны прамысловасці.	Асноўныя капіталы ў тыс.рублёў.				
		На ІХ 1923 г.	На ІХ 1924 г.	Проп. росту.	На ІХ 1925 г.	Проп. росту.
4,8	Металаяпрацоўчая	24.400	25.000	2,5	48.900	95,6
	Гарбарная	101.000	101.800	0,7	112.900	10,9
6	Харчовая	258.100	263.800	2,2	280.600	6,4
7	Апрацоўка дрэва	119.900	145.900	21,7	153.600	15,3
1	Папяровая	19.700	20.000	1,5	20.000	10,0
1,5	Падграфічная	11.300	12.000	6,2	12.000	0,0
	У С Я Г О	543.700	578.200	6,3	637.200	10,2
	Асноўны капітал усе пазнавае прамыслов.	15.363.400	16.634.800	8,6	18.461.800	10,6

Рабочае і прафэсійнальнае жыццё.

Чаму аб нас ня пішучь газэты.

(Пісаўшын завод «Беларусь».)

Дваццаць нашы рабочыя, што газэты ня хочучь аб нас пісаць.

Я пастараўся давесці рабочым, што не газэты ня хочучь аб нас пісаць, а асобныя людзі. Газэты хочучь і павінны пісаць аб кожным заводзе, аб кожнай майстэрні, дзе толькі ёсць рабочыя.

Думаючы, што на гэты раз газэты не адмовіцца напісаць аб нашым заводзе, я застанавіўся больш-менш дакладна на працы заводу.

У нашым заводзе ёсць шмат аддзяленняў і кожнае з іх мае свае асаблівасці. Першае, што афармляе на сябе ўвагу гэта саладоўня і пры ёй аддзяленне намочкі верна. У гэтым асноўным ёсць 3 вялізарныя чыны ёмістасцю да 400 пуд. верна кожны.

Аддзяленне, якое асабліва адзначаецца шкоднасцю ўмоў працы, гэта ошмя. Тут рабочы павінен кожную гадзіну (у працы 8 гадзін) 15 хвілін працаваць пры тэмпературы ў 60 градусаў. Утомлены, спаеўшы выключна з сушні рабочы на вольнае паветра, каб дадыхаць.

У тым парадку, у якім ідзе справіна, памалу пераходзячы ў гатовы прадак, трэба ватрымацца на варацым аддзяленні. У гэтым аддзяленні здраву кідаецца ў вочы некалькі вялічавых калоду в рознымі ўходамі, выходамі, трубкамі і трубачкамі. У гэтым аддзяленні прадак знаходзіцца ў сярэдзіне сваёй апрацоўкі і для рабочых, для працы асабліва шкоднага нічога няма.

Перашоўшы ў другі будынак (бра-

дэйнае аддзяленне), перш за ўсё кідаецца ў вочы вялізарны павіль, запоўнены отрашэнна вялікімі бочкамі без накрывак. У гэтым «павілі» не асабліва добра працаваць. Сырасць, доволі нізкая тэмпература, выдзяленне шкодных для здароўя газу. Усё гэта разам уяўляе вельмі дрэнна адбіваецца на здароўі рабочых.

Далей падвал. Такі самы вялікі павіль, напоўнены крытымі бочкамі. Халад, сырасць. Прыходзіцца працаваць пры тэмпературы ў 2 градусах. Адно толькі добра, што праца тут невялікая і рабочы мала.

Дзякуючы новым абсталяванням, выпрацоўва заводу вядуча павільчлася, дасягнуўшы 50000 вёзвэр у месіц. Павільчваецца і прадукцыйнасць працы. Завод прадуе бялушына.

Сярэдні заробак аднаго рабочага ў м-ч 47 р. Водушкі, у залежнасці ад шкоднасці умоў працы, даюцца на 2, 3, 4 тыдні.

На заводзе ў сучасны момант прадуе 160 ч. рабочых; у гэтым ліку ёсць каля 80 чал. сезонных (часовых) рабочых, якія змяняюць пашоўшых у водуш.

Вось у адносінах да сезонных рабочых дык справа стаіць доволі дрэнна. Адміністрацыя да сезоннікаў адносіцца ня так, як да сталых, а трэба было б, каб адносілася, як да сталых.

Што датычыць культпрацы, дык у гэтай галіне завод дасягнуў вельмі многа. Тут жа на двары заводу ёсць клуб, спортплацоўка, турнік, кольцы і г. д.

Корсак.

На асэдку рабкора.

«ЖЕРТВАЯ ЛУШЫ».

(Віцебск.)

Страхася Віцебшчыны адзначыла сябе выкрышчэннем пелага «букету» злучэнстваў з лясчэбнымі кніжкамі. Выкрысала «Усаяга збожжа на лапаце» — зстрахаваных перадаюч названых кніжкі іншым незастрахованым, уносяць у свае страхавыя дакуманты чужыя лясчэі, жонкі, сваёй, блізкіх і дзельных і г. д. Словам, рознымі метадамі атуюваюць страхасю, абіяжваючы і без таго мізэрны бюджэт яе.

Вось куды прыводзіць апарэцкая выдача дактарамі бюлетэняў. А ў выніку — «жертвыя лушы» ў кадрах утрыманца — явалдаў.

Ужо зэфіксаваны выпадкі перадачы некалькіх сараў на злучэнствах з лясчэбнымі кніжкамі суду. Апроч мер дысцыплінарных, намечані кантроль над беспрацоўнымі. Будзе таксама пашырана праца на страхавой асэвер.

Лепей позна, чым ніколі.

М. В.—аў.

«РЭЖЫМ ЗНАКОМІ» — ПА БАБРУЙСКУ.

Адміністрацыя лесазаводу № 2 вядзе аргатоўку дроў для зымовага часу. Як жа ідзе праца? Дровы возыць на пляц і кожны воз скіда-

ваецца па адзіночцы, асобна, дзе павана, так што выган з драўмі расцягнуўся на поўварсты.

Відны, заводзкіе начальства мае мастацкую жылку, — яму падабешча «мэзіна» са штабелямі, якую ў старажытнасці пешкаў малалісьменны скульптар у палацах Ватыкана (Рым)...

Што ж робіцца з такімі драўмі зімою? Іх звычайна заносіць сыягам. Дровы гніюць, а рабочыя, як бядла, ганяюць шукаць іх з лапатамі.

Калі запытаць адміністрацыю аб прычынах «мазікі», дык яна адказвае: «Рэжым эканоміі, нічога ня зробіш».

Даўня адміністрацыя!

Стары.

ХВОРЫ — НЯ ХВОРЫ, А ЗВАЛЬНЕНЬНЕ АД ПРАЦЫ ДАВАЙ.

24 чэрвеня ў кабінет па хворых на скуры апыўсіся гр-н Гардон Янсьель 19 год, вучань Лошыцкага млыну.

Доктар не зашоў патрэбы даць яму звалянне ад працы, а даў рэцэпт. «Хворы», не здавольніў гэтым і, патрабуючы звалянне, пры гэтым абразіў доктара славамі, плюючы, пераў рэцэпт і пашоў.

Хвороба гэта дрэнная. Трэба ўзмацніць барацьбу з ёю.

Рабкор.

Работы фэльетон.

БУДЗЕМ ЧАКАЦЬ.

Ну, хто з вас, дарагія чытачы, скажа, што нашы аўтары ня пішучь, а выдавецтвам не прадуць. Глухства. Нішто гэтага ня скажа. Пішучь і яшчэ як. Выдаюць таксама і яшчэ як.

Другая справа, ці нападоўць гэтыя кніжкі на месца. На гэтым вост і давольце спыніцца.

Давайце з вамі, каб не перапалоць рабочым, працаваць у абедзены перапынак, пацікавімся бібліятэкай.

Давайце. Дарага гэта не каштуе. А цікава.

І вось сябар культкаміі адваляе наша любішчства.

— У бібліятэцы 1200 кніжак (!), араз яна ўжо налічвае 500 абанэнтаў.

— Ша, ша таварыш. Гаворыш 1200 кніжак. Цікава ж ведаць якіх.

— І, калі ласка, Джэк Левадан, Ултон Сінклер, «Ніва» за 1913 год і г. д. і г. д.

1200 кніжак на 500 чалавек і, між іншым, 50 кніжак з гэтай лічбы адной назвы «хімічная абарона», а чаго — хто ято ведае. Няясненныя мы.

Але гэта яшчэ ня ўсё. Рэкорд набіў лік беларускіх кніжак.

Ну колькі, вы б думалі іх ёсць? Кажуче пацр?.. тропкі памыліліся — шасць. Хоць заводзе «гадоўну» картачку на беларускую кніжку.

Ну, і гавары яшчэ пасля гэтага, што нашы выдавецтва прадуць.

Ня лепш і ў цэнтральным рабочым Нова-Барысаўскім клубе.

Абслюгоўвае ён тропкі больш рабочых. А наспраце вы што небудзь беларускае, вам зараз усунуць «Полымя» за 1923 год, ці нешта ў гэтым родзе.

Нядаўна вост толькі нашы газэты абвясцілі, што ў Барысаве зьбіраюцца будаваць новую бібліятэку.

Ну, што ж, два гады пачакаць можна.

Пачакаем!

Як. С.—і.

На фанэрным заводзе.

(Ліст з Бабруйска.)

Нядаўна адбылася экскурсія настаўнікаў на фанэрны завод, на якім настаўніцтва знаёмілася з бытам рабочых, вытворчасцю, а галоўнае — з працэсам выпрацоўкі фанэры.

Трэба адзначыць, што завод знаходзіцца ў вельмі добрых прыродных умовах, напрыклад: рэчка Баравіна, Мавілёўская шаша, чыгунка і г. д. Дастаўка сыравіны абыходзіцца вельмі танна, бо паступае на завод праз дарожны шлях — па рэчцы. У гутарках з экскурсантам рабочыя, якія працавалі на гэтым заводзе яшчэ да вайны, раўнавалі становішча заводу тады і цяпер. З зайдрасцю кожны з рабочых кажа, што калі б уцягнуў гэты завод ранейшы яго гаспадар, дык ён бы яго не павануў. Раней за 12-цігадзінны працоўны дзень выраблялася ўсяго 4-5 куб. сажнаў фанэры, а ў даны момант па аду 8 мігадзіну вымену вырабляецца каля 10 ці куб. саж., ня гледзячы на тое, што норма толькі 8 куб. саж. Такім чынам, 25 проц. выпрацоўваецца вышч нормы, якія выпрацоўвацца асобна.

Кваліфікаваных рабочых на заводзе

ўсяго 30 проц., рэшта — малакваліфікаваных, на што трэба звярнуць увагу з боку ўстаноў данай галіны прамсловасці. Зарплата адвальняючая, некваліфікаваных рабочыя атрымліваюць на 25 проц. менш кваліфікаваных. Прагулаў на заводзе не наглядаецца, апрача перапынкаў па неважных ад рабочых прычынах.

Рэжым эканоміі таксама праводзіцца; ніводнай хвіліны варацаты не стаець без працы. Дрэнна толькі тое, што праца на заводзе шкодзіць здароўю рабочых. Жыццёвы складкаець палову ўсіх прадуцьчых на заводзе. Вытворчасць павільчваецца і пашыраецца з кожным годам дзякуючы шырай вацікаўленасці з боку рабочых.

— Мы завод шануем, — кажа малады рабочы, — гэта наш хлеб.

Насгуд завод мае вялікае значэнне ня толькі для БССР, але і для іншых дзяржаў, якія купляюць фанэру ў вялікай колькасці, асабліва Англія.

Таму рабочыя БССР павінны звярнуць увагу на гэту прамсловасць дабівацца яе пашырэння.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Забывае ўсімі прадпрыёмства.

(Вёска Снусьдзік, Пухавіцкага раённа, Менскай акругі).

У в. Снусьдзік пад самагужным сцягам існуе несаматужнае прадпрыёмства нейкага Шапіры.

Там ёсць 1 лесавільны варацат і падвойная царкулярка. Усе рабочыя — вясковыя хлопцы і, за выключэннем аднаго сабра саваю (прадуе каля варацату), астатнія 16 чал. — несаябры саваю.

Цікава практыкуецца ахова правой рабочых і іх працы ў гэтым вясцёнку, блізка напамінаючым сумныя часы цара Яакі Гронгага: за год перакалача 7 чал., а іх толькі адзін астрахоўваецца.

Нашчасныя выпадкі тлумачацца пра-

цай некваліфікаваных рабочых пры машына-прыкулярка, поўнаю адсутнасцю аховы працы і кабальнымі варацкамі яе. Прымушаюць працаваць «па слоўцу» — 12 гадзін у дзень на кульгавых «Інавалдах»-варацатах.

Калі-ж прыехаў на дослед інспектар працы, дык ён перад гэтым завярнуўся да Шапіры — (рэвізія шмат лепш ідзе пасля вастольнага балю...).

Саю вавіае вавярнуць на гэта сур'ёзную ўвагу і ўцяць гр. Шапіру «за віскі ў ціскі» разам з тамі, хто глядзіць на рабочую справу акровь пальцы, або акровь ружовыя акулары.

М. В.—аў.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Экскурсант Я. Савіцкі.

Мы бачым, што асноўны капітал (найбольш нярухомая частка прамсловасці) павільчваецца ў прыватным капітале, павільчваецца больш памалу, чым ва ўсёй цэнавай прамсловасці.

А тым ня менш, наглядаецца цяга прыватнага капіталу да змяшчэння ў больш трывалай, чым гандаль, галіне народнае гаспадаркі — у прамсловасці. Разьмеры прыватнага капіталу ня гэтак вялікі, каб эканомітаваць буйныя прадпрыемствы. Але для дробных прадпрыемстваў гэтых капіталаў (аднаасобных або хутчэй за ўсё ў відзе таварыстваў) вусім доволі. З другога боку, мясцовая прамсловасць мае доволі многа такіх прадпрыемстваў, эканомітаваць якія тым выкананам, пад варадкам якіх яны знаходзіцца, малаварагодна і немэтавагодна. Гэтыя прадпрыемствы патрабуюць невялікага рамоту, невялікага капіталу, вялікае асабістае ініцыятывы, г. в. вусім ад-

павідаюць патрабаванням прыватнага капіталу.

Усе гэтыя прадпрыемствы прадуць або на мясцовым сыр'і і на мясцовым рынку, або на прывозным сыр'і для мясцовага рынку, але так ці іначай маюць шчыльную сувязь з мясцовым рынкам і сыр'ём. З пункту гледжання развіцця ўсіх вытворчых сіл краі, прыцягненне прыватнага капіталу ў мясцовую прамсловасць вусім мэтавагодна, тым больш, што гэтыя дробныя прадпрыемствы ня будуць мець больш-менш аначлага ўплыву на кан'юнктуру рынку, або на развіццё прамсловасці. Зразумела, тут неабходна ўрэгуляваць падатковае пільганне і Kredytavaenye прыватнага прамсловага капіталу.

Што датычыць Kredytavaenya ў банках прыватных асоб, дык разьмер апераций в прыватнаю кліентураю ня вялікі.

Гэта відно в наступнае таблічкі*.)

	На 1-X 1923 г.	На 1-IV 1924 г.	На 1-X 1924 г.	На 1-IV 1925 г.	На 1-X 1925 г.	На 1-IV 1926 г.
Уклады і бягучыя рахункі	37.000 (2,6)	21.000 (1,6)	42.000 (1,4)	92.400 (1,2)	143.800 (1,5)	169.000 (2,0)
Вучотна пазыков. апераци.	225.100 (7,4)	168.500 (4,0)	59.500 (0,9)	112.300 (1,0)	222.300 (1,3)	274.000 (1,3)

Як бачым, прыватная кліентура ў банках вараце займае вельмі нязначнае месца (па ўкладах і бягучых рахунках каля 2 проц., а па вучотна-пазыковых аперациях — каля 1,5 проц.). У выпадку пераходу прыватнага капіталу на больш вдаровую аснову, Kredytavaenya яго павінна павільчыцца.

У залучэнні можна звярнуць ро-

ду прыватнага капіталу ў кватэрным будаўніцтве. Тут трэба агаварыцца, што гутарка ідзе аб прыватным будаўніцтве ваогул, дзе прыватнымі асобамі-будаўнікамі зьяўляюцца і працоўныя: рабочыя, служачыя і г. д.

Удзельная вага прыватнага будаўніцтва доволі вялікая, асабліва, калі ўцяць пад увагу, што прыватныя асобы будуцьца і рамацуюць свае дамы амаль што даўкам на свае сродкі (кватэрна-будаўнічая каапарация в

1.775.000 руб., прызначаных на будаўніцтва ў 1925-26 г. мае ўласных

ДАТЫ.	Усё будаўніцтва БССР.	Проц. росту.	Прыватн. будаўн.	Проц. росту.	Уда. вага
1923-24	3.817.700	100 проц.	2.440.000	100 проц.	63,1 пр.
1924-25	5.820.100	152,45	3.620.000	148,4	62,2
1925-26	7.500.000	196,6	4.660	191,0	62,1

Як бачым, удзельная вага прыватнага будаўніцтва доволі вялікая, што трэба ўцяць пад увагу, памятаючы аб кватэрным жыцці.

Што датычыць характару прыватнага будаўніцтва, дык па тых назначаных вестках, якія мы маем зараз, разьмеры прыватнага будаўніцтва абмяжоўваюцца невялікімі будынкамі, прызначанымі, галоўным чынам, для самаго будаўніка — гэта аднапавярковыя дамы ў адну-двае кватэры.

У гэтым сэнсе вельмі цікавы матар'ялы Беларускага Камунальнага Банку. За год з 2 га мая 1925 г. па 1-га мая 1926 г. было атрымана 357 ваяў — (ад прыватных асоб, з іх толькі 28 на пабудову новых дамоў, а рэшта — на рамонт. Амаль што ўсе яны былі здаволены, бо звычайна завыя падаюцца тады, калі ёсць упэўненасць у атрыманні кроўты і ўмовы Kredytavaenya дамоў і адвальняюць таго, хто жадае атрымаць Kredyt. Пазымы выдаюцца в тою ўмоваю, каб павышчыць патраціў на будаўніцтва ня меншую суму, чым таа, што выдадзена в банку. Сярэдні разьмер пазыкі быў за гэты час 1.000 руб.

Гэты назначны разьмер Kredytavaenya тлумачыцца тым, што браўся надта вялікі процант (12 гадывах, а раней і 14 проц.) і пазыка выдавалася на кароткі час. Некаторыя прыватныя асобы падалі ваяўкі на выда-

сродкаў толькі 65.000 руб.).

Гэта паказвае наступная табліца:

ДАТЫ.	Усё будаўніцтва БССР.	Проц. росту.	Прыватн. будаўн.	Проц. росту.	Уда. вага
1923-24	3.817.700	100 проц.	2.440.000	100 проц.	63,1 пр.
1924-25	5.820.100	152,45	3.620.000	148,4	62,2
1925-26	7.500.000	196,6	4.660	191,0	62,1

Як бачым, удзельная вага прыватнага будаўніцтва доволі вялікая, што трэба ўцяць пад увагу, памятаючы аб кватэрным жыцці.

Што датычыць характару прыватнага будаўніцтва, дык па тых назначаных вестках, якія мы маем зараз, разьмеры прыватнага будаўніцтва абмяжоўваюцца невялікімі будынкамі, прызначанымі, галоўным чынам, для самаго будаўніка — гэта аднапавярковыя дамы ў адну-двае кватэры.

У гэтым сэнсе вельмі цікавы матар'ялы Беларускага Камунальнага Банку.

За год з 2 га мая 1925 г. па 1-га мая 1926 г. было атрымана 357 ваяў — (ад прыватных асоб, з іх толькі 28 на пабудову новых дамоў, а рэшта — на рамонт. Амаль што ўсе яны былі здаволены, бо звычайна завыя падаюцца тады, калі ёсць упэўненасць у атрыманні кроўты і ўмовы Kredytavaenya дамоў і адвальняюць таго, хто жадае атрымаць Kredyt. Пазымы выдаюцца в тою ўмоваю, каб павышчыць патраціў на будаўніцтва ня меншую суму, чым таа, што выдадзена в банку. Сярэдні разьмер пазыкі быў за гэты час 1.000 руб.

Гэты назначны разьмер Kredytavaenya тлумачыцца тым, што браўся надта вялікі проц

ПЛЕНУМ ЦЭНТРАЛЬНАГА БЮРО „МАЛАДНЯКА“

5-6 ліпеня адбыўся пленум ЦБ аб'яднаных пэтраў і пісьменьнікаў „Маладняка“. На пленум, апрача членаў і кандыдатаў ЦБ, выехалі і кіраўнікі філій „Маладняка“.

Галоўна ўвага пленуму была звярнута на справы ЦБ і філій і на наступныя задачы ў працы „Маладняка“. На справы ЦБ дакладчы М. Чарот пундзі і падрабязна спыніўся на тэй працы, якую прарабіў „Маладняк“ у часу 1-га ўсебеларускага з'езду гэтае арганізацыі (лістапад 1925 г.).

Са справы ЦБ і дакладаў прадстаўнікоў філій выявілася, што за гэты час „Маладняк“ правёў доволі вялікую працу як у галіне выяўлення і арганізацыі маладых літаратурных сіл, так і ў галіне і апрацоўкі і выхавання. Гэты перыяд характарызуецца як ростам колькасці „Маладняка“, так і ростам і якасцю маладнякоўцаў. Шмат у якіх філіях за гэты час выраслі такія літаратурна-мастацкія сілы, ад якіх можна чакаць вялікай зрыўкі для развіцця беларускае літаратуры, якія ўжо пачаў амаль на гэтым стадыі ў адны рады са старэйшымі маладнякоўцамі.

Вялікую ўвагу аддаў пленум завраўтанаму ў справы ЦБ пытанню аб выхадзе са складу „Маладняка“ груп таварышоў, які адбыўся ў канцы мая гэтага году. Як выявілася з дакладаў і спрэчак, гэты выхад, які нібы та грунтуецца на асаблівых непараўменнях сярод маладнякоўцаў, мае пад сабою больш сур'ёзны і ганбогі прычыны. Асноўна з гэтых прычынаў—гэта рэвалюцыя па пытанні аб метадах працы „Маладняка“. Выступішы таварышы лічыць, што пара існавання „Маладняка“, як шырокай літаратурнай масвай арганізацыі, мінула, што „падстае“ патрэба ў працы сталых літаратурных арганізацый, у працы якіх удзел павінен прымаць сапраўды таленавіты адзінец. Гэта група імкнецца да ўтварэння літаратурнай групы „не абдзяжарнай“ філіямі, гурткамі... у складзе ўсяго 8-10 сяброў...

Выступішы ў спрэчках па дакладу ЦБ таварышы адначалі несвачасчаснасьць і шкоднасьць узятай вышэйшымі таварышамі лініі „Маладняка“ на можа ажно адмовіцца ад тае работы, якую ён выдэ ў галіне выяўлення і дапамогі маладым пачынаючым пісьменьнікам в рабочай і сялянскай масе. У гэтым адна з яго асноўных задач, як арганізацыі. І практыка паказвае, што на гледзачы на ровнію недазват у сваёй працы „Маладняк“ узначальны меры спрыядуе гэта свабодна-чэвье. Апрача таго, фязт адрыву ад масы, замыкаўня ў вузкую арганізацыю чыста акадэмічнага тыпу можа пашкодзіць і самым пісьменьнікам, мо-

жа падцягнуць за сабой скрыўленне іх ідэалгічнай лініі.

Усё таварышы адзначалі, што выхад в „Маладняка“ групы пісьменьнікаў, бяжумоўна, прывёс значную страу арганізацыі, але, ня гледзачы на гэта, „Маладняк“ застаўся і будзе на далей моцнай арганізацыяй, якая адтрымае вялікую ролю ў будаўніцтве беларускае пралетарскае культуры.

У рэзалюцыі, якая прынята па справы ЦБ і філій, пленум адзначае, як станоўчы бок:

- 1) Умацненне працы па асобных філіях.
- 2) Наступны рот „Маладняка“ за кошт рабоча-сялянскай моладзі і якасны рот маладнякоўцаў.
- 3) Павялічэнне маладнякоўскай прадуцці.
- 4) Шчыльную сувязь в масам і мабілізацыю в іх здольных да мастацка-творчай працы сіл, згодна дырэктыву з'езду.

Разам в гэтым в рэзалюцыі адзначаюцца і адмоўныя бакі ў працы—гэта:

- 1) Слабасць кіраўніцтва з боку ЦБ „Маладняка“ працай аб аднаўненні.
- 2) Амаль што поўная адсутнасць агульнай і вытворчай самаадукацыі сярод маладнякоўцаў.
- 3) Існаванне асаблівых непараўменняў сярод маладнякоўцаў і ўясеўе іх у дзейнасць „Маладняка“, што прыводзіць шаднасць арганізацыі.
- 4) У далейшым пленум лічыць патрэбным:

- 1) Узяту філіямі лінію на замену агітатыві прапагандаў ўмацніць і паглыбіць у далейшай працы.
- 2) Умацніць агульна-адукацыйную і вытворчую самаадукацыйную і падрыхтоўку маладнякоўцаў.
- 3) Звышчыць асаблівых непараўменняў сярод маладнякоўцаў і класіфіцыцы аб заснаванні цеснай сувязі ў складзе „Маладняка“.
- 4) Умацніць апарат ЦБ.

Што датычыць выхаду груп таварышоў в „Маладняка“, пленум лічыць правільнай лінію, узяту ў адносінах да іх ЦБ і прапагану ў далейшым умацаваннем і адраўненнем працы, а таксама чылым таварышамі адносінам да вышэйшых таварышоў імянуцца к таму, каб пераканаць у неабходнасці і жыццёвасці „Маладняка“ і ўпэваць іх у адзіную арганізацыю пісьменьнікаў, якая выдэ барацьбу за стварэнне беларускай пралетарскай літаратуры і якой зваўяецца „Маладняк“.

У канцы пленуму адбыліся перавыбары Прэзідыуму. У новы склад Прэзідыуму абраны: М. Чарот, М. Зароткі, А. Дудар, Аляхновіч і Каспяровіч (апошнія два казаваны ў члены ЦБ замест вышэйшых таварышоў).

Ab беларускім правапісе.

(3 гутарні з старшынё Інстытуту Беларускай культуры г. У. М. Ігнатюсімі).

Справа аб удаканаленні беларускага правапісу мае вялікія труднаасці. У сучасны момант у аснову атамалёгі, сінтаксу і ўтварэння слоў у беларускай мове палажана граматыка, пабудаваная вядомым праф. Б. Тарашкевічам.

Падлядася пытанне аб удаканаленні беларускага правапісу бел. мовы, аб уясеўненні некаторых паправак у правапісі аб тым, як псаць некаторыя словы—правапісі «а».

Па гэтай справе вынікла дыскусія. Але нічога надзвычайнага ў гэтым няма. Усе памятаюць, якія гарачыя спрэчкі ў расейскай навуцы і друку ўбуджліся па такіх драбніцах, як літара „ъ“, справа даходзіла да буйных навуковых канфліктаў і адрытай барацьбы праз друку.

Ня ўсе ведаюць, што ў сучасны момант у Польшчы ёсць два правапісі—стары і новы і што кожны з іх мае сваё прыхільніцтва. Вялікую барацьбу вытрымаў і часова навука пры ўвядзенні новай арфаграфіі; тое самае было і ў Юга-Славіі, вара ёсць на Украіне і г. д. Нама нічога двігнага, што ў Беларусі ідуць гарачыя спрэчкі аб фанетычных і арфаграфічных пытаннях.

Да сучаснага моманту Беларусь далёка зайшла наперад. Пісьменнасць вэ вялікая. Культурнае в'явье даволі багаты. У гэтай справе яна ідэ амаль разам в Украінай і далёка вяду аставіла такіх напыльняльня рэспублікі, як Азербайджан, Узбекістан ды інш.

Асновы беларускага правапісу, як гаварылася вышэй, даўно ўжо апрацаваны. Справа толькі ў замацаванні і апрацоўцы некаторых дэталі: с'ядаў. Нават кожная дробязь выносіцца на абуджэнне пасыла дэталі навуковай апрацоўкі. Над вырашэннем фанетычных і арфаграфічных пытанняў прапу цэлы шэраг філалёгаў, і ў блэйшы час іх прапа павіна завяршыцца спецыяльнай акадэмічнай канферэнцыяй вучоных па правапісу.

Інбелкульт маркуе свільняць гэту канферэнцыю ў блэйшую восень, прычым на каф рэацыю будзе заарэацыя выдатнайшых спецыялістаў вучоных на толькі Беларусі, але Украіны, Польшчы, Чэха-Славакі ды інш., якія займаюцца пытаньнямі беларускага правапісу.

Зараз робіцца падрыхтоўчая праца ў правапісна-тэрміналігічнай камісіі Інбелкульту, дзе збіраюцца адвадзеныя матарыялы і апрацоўваюцца тэзісы.

Толькі па скарочэнні працы гэтай канферэнцыі будзе пастаўлена пытанне аб тым ці іншых удаканаленнях правапісу беларускай мовы на практычны грунт.

Справа гэта вельмі сур'ёзная і патрабуе спакойнага і аўтарытэтнага падходу.

Вядома, што шырокія масы працоўных зацікаўлены гэтым пытаннем. Кожны можа прыняць удзел у выршэнні яго, бо пасаджэныя с'ядаў Інбелкульту адчынены для ўсіх жадаючых.

У акаровым выканачым камітэце.

Менскі АВК пастанавіў утварыць падсобны орган для прэзідыуму АВК пад назвай „Малы прэзідыум“. Гэты орган будзе склацца са старшынні АВК, яго намесніка і с'екратара. Гэты прэзідыум будзе разглядаць малаважныя справы і фунцыі яго наогуд будучэ строга абмяжаваны.

Фонд імя Леніна.

Прэзідыум АВК адзначыў в практам паставы ЦВК і СНК БССР аб утварэнні рэспубліканскага і акаровыя фонды імя Леніна. Сродкі фонду будучэ выкарыстоўвацца на дапамогу бяспрытульным дзецям.

Барацьба з беспрацоўем.

Прэзідыум АВК даволіў Менскаму акаровому аддэлу працы аддаць выдаткі ў суме 6 000 руб. на пашырэнне працы працадальства цыгельна в тым, каб пашырэнне было зроблена цалкам за рахунак уягненья ў працу большага ліку бяспрацоўных.

Прывітаньне Ц.В.К.

Менск — ЦВК БССР.

3 ліпеня 1926 г.

Агульны оход рабочых мэталістаў гораду Віцебоку, у дэнь урачымага адчыненья двух новых корпусоў навоа абудаваных на заводзе сельска-гаспадарчых машына і аруддзьяў „Чырвоны Металіст“ Велдзяржэпрому Вітае ЦВК Беларусі і адзначае, што толькі ва ўмовах убудывае Беларусі отага магчымым ня толькі псуціць у ход напалоу дзікіданы саматужны завод, але і падзвэціць моцны грунт для яго рэканструкцыі і далейшага росквіту. Новыя корпусы і новы абсталяваньне выносіць моцны удар уваво сельска-гаспадарчых машына і даюць нам уяўненасць, што недалёка той час, калі беларуская вбока будзе адмогувацца выключна сваім рэспубліканскім заводам сельска-гаспадарчых машына. Факт удзелу на ўрачымагаці дэлегацыі з ле сасці ЦВК БССР сьведчыць аб той глыбокай уважлівасці, якую аддае ЦВК БССР росту нашае прамісловасці.

Прэзідыум оходу.

Вынікі пасеўнай кампаніі БССР.

Цэнтраімсклад закончыў досьледвеснавоу пасеўнай кампаніі б. г. у межах 10 акароваў.

С. г. машыны.

Было вагатоўлена ў працягу кампаніі да 1 чэрвеня: плугоў—37 247 шт., акачынікаў—1 660, бароў—5 099, паловнікаў—194, селіцаў—155, жатак—99, сенакосілак—68, малатарыяў—1 721, прывоў конаных—641, саламарэак—4 689. А ўсяго на суму—1 398 361 руб. (115 з проц. заданья).

Дробны с. г. інвэнтар.

Было в гагоўлена кос—137 337 шт., сярпоў—32 458, вілаў—100 755. А ўсяго на суму—1 025 169 руб. (130 проц. заданья).

Праддэна-ж было сільясству ў часе кампаніі на 967 084 руб.

Праддэна было ўсіх рэчаў на—329 639 руб.

Камунальныя прадпрыемствы БССР.

Лік і характар прадпрыемстваў. У 1925-26 годзе па БССР налічваецца 773 камунальных прадпрыемстваў. Па акаровах яны дзеляцца наступным чынам: у Магілёўскай—132, Аршанскай—112, Калінінскай—105, Менскай—94, Віцебскай—75, Барысаўскай—64, Мавыроўскай—57, Полацкай—53, Вабруйскай—49 і ў Слуцкай—32.

Па характару прадпрыемстваў больш усяго—млыноў (454) і менш усяго трамваў (1).

Эксплуатацыя прадпрыемстваў.

124 камунальных прадпрыемстваў вважваюцца ў эксплотацыі камхоаў, рэшта (649) вдаюцца ў арэнду прыватным асобам.

Кватэрны бюракратызм—хвароба новая.

Пажаленне хутка ашукань цяпер кватэру зваўся-б, вад-ўна, самы лепшы „новотворны“ пажаленнем і гэты ара умела. Тое, чаго няма, зваўся-б чыжка адшукань. Бескватэрны цяпер усё роўна, што бяспрытульна. „Цяжка то жыць бяскватэрнага“—кажуць цяпер. Але паглядзім лепей на факты.

Па Сьвярдлоўскай вул. ёсць кватэрнае таварыства №... Старшынёй праўленья там гр М. Яэль, загадчыца дамамі—Цесля І. А. Так с'язь, акадэмія і выкаваць-я ўлада. Жыльцы, вразумела, больш ведучы „выкаваць“. Можа яна і спрыяду вярочас справ м. Жыў у гэтым кватэрным таварыстве, у д. № 15, кв. 5 па Сьвярдлоўскай вул. студэнт Горайскай сельска-гаспадарчай акадэміі, т. Е. Тэй. Паехаў быў студэнт у Горкі, потым зноў па некаторых прычынах звярнуўся ў Менск. Хоца звыць быўшы свой пакоі, а ён ўжо тры месяцы звыць тавары „загомам“ ня пушчае. Ніяк ня можа, калі ўжо выбыў, выпісаны ў раскол, вадгэ. Сказалі яшчэ, што з гэтка пакоі будучэ рабіць агульную для кватэры кухню. Добра, што дворнік быў чалавек з добрым сэрцам і пусьнуў на некалькі дэён бескватэрнага студэнта.

Зваўся-б, што жыцьцё Р-най ад гэтага не апаіна зьмяніцца. Зваўся-б, што члэн с'язу, якраз той ж члэн, які і павінен быць у кватэрным таварыстве. Аднак-жа гэта ня так.

З'яголом в першы-жа дэён пачаў „высільца“ Р-ну. Кватэрнае пакута ад Р-най горды „загомам“ ня прыняў і не прышлось уносіць у дэпозыт. Зваўся Р-най аб прысье-е не ў члены кватэрнага таварыства пакінула бяз увгі і руку. (Намеснік алошчысця студэнта даўно ўжо прыняты ў члены таварыства) У дэпозыт усяго „загомам“ перадаў с'яраву ў суд аб высільчэня Р-най з пакоі-ку, пасля яе шасцімесячнага бяспрытульнага і прыліснага пражыванья ў ім. Усё гэта рабіцца на „законам“ паставе, г. ян, падпісан Цікава вадгэ, які с'яне высільчы члена с'язу, калі в-м бескватэрны члэн кватэрных таварыстваў? Каб зноў узначаль пакоі, пакуль ня зноў вядзецца „больш прыдочыч“ жыцьцё? С'язо ст-ў у абарону Р-най і просіць суд не высільчы яе. Траба с'яда-вацца, што суд фармальна-бюракратычным капрызам „загомаў“ ня дасць развільчэня.

Але самі па сабе факты, вынікова ўзв'яты з адрыва толькі кватэры, адн го кватэрнага таварыства, досьце характэрны. Ян гаворыць, што ў новых арганізацыях кватэрных таварыствах, пачынае віль сабе гназдо фармалі-м і бюракратызм. Пры нашым кватэрным крызісе, будучэ тэндэнцы дадзья, прадбарраца да „загомаў“? А гэта будзе раз в вць іх с'яраве. Тут некалькі ўспамінаецца кватэры аддзел камхоаў ў дні яго росквіту. Хоць і чыжка было атрымаць пакоі, хоць і вадгэў чэсам кватэры аддзел ордар на высільчы, або атрычыць ў старую в яну дом, але ўсё-ж выдэў (а не зачытаваў пакоі) З'яго членаў с'язу, якія паслядзілі, ніколі не высільчу.

Ліквірства ад гэтай хваробы—больш часты оход членаў кватэрных таварыстваў для вы ашчэня больш вянных пытаньняў (а ня раз у год для перавыбару праўленья, як гэта чэста вядзецца), больш частыя спрэчкі аб св-ае працы згадчыкаў дамамі перад выбарчымі І. Гарантыя ад „надрыву“ некаторых „загомаў“—гэта ўтварэнне такой атмасфры, каб быў „загомам“ для жыльцоў, а не вадварот. На можа-ж пакаладаца заўсёды на добрае сэрца дворнікаў.

У працоўных колектывах.

У 1925-26 годзе працоўныя калектывы БССР налічваюць аля 4000 рабочых і служачых. У 1924-25 годзе калектывы мелі 3062 раб. і служачых. У 1925-26 годзе калектывы маць выпрацаваць прадукцы в 8 600 000 р., што складае больш чым 240 процантаў прадукцыі мінулага году.

АБВЕСТКІ прымаюцца ў канторы газэты

„Савецкая Беларусь“

Менск, Савецкая 63, тэлефон 244.

Ці зніжае цэны беларуская спажывецкая кааперацыя?

Пытанне аб зніжэнні цэн у спажывецкай кааперацыі было ўвелья ажно на с'ядзе ўважываных Беларускаму ў лютым. Там былі ўстаноўлены раўмеры надбавак і накладных выдаткаў па спецыяльных галінах спажывецкае сістэмы. Па вясков і сетцы была ўстаноўлена надбаўка ў 13 в паловау проц, што складала 10 проц. сабекошту; па рабочай сетцы надбаўка така ж—9 в паловау проц. сабекошту; в па акаровых саковах—надбаўка 8 проц., або 6 проц. сабекошту.

Сасія савету Беларускаму ў маі азначыла некаторыя дасягненні ў зніжэньні цэн і ўхваліла ажно больш выдаткі на выдаткі.

Продант выдаткаў быў устаноўлен такі:

а) для акаровых саковаў са вваротам ад 100 да 200 тысяч	5,5 проц.
ад 200 < 300	5
< 300 < 500	4,5
больш 500	4

Сасія адзначыла, што гэтыя нормы зніжэньня быць механічнымі, а ў далейшым треба ўжыць меры, каб выносіць выдаткі на ўмовах суровага раўжаму ованомі. Раўмер нормальнага прыбытку быў устаноўлен: для акаровых саковаў пры ввароце ў 300 тысяч рублёў—2 проц., больш 300-т тысяч—1,5 проц. і пры ввароце ввыш 500 т тысяч—1 проц.

пах не павінен перавышаць 13 ці в паловау процантаў сабекошту, а выдаткі—10 ці процантаў сабекошту.

19 га мая праўленьне Беларускаму ўхваліла, каб праца па зніжэньні цэн і рацыяналізацыі апарату спажывецкае сістэмы праводзілася ў акаровых саковах крэдытна-плянавымі камісіямі, а ў цэнтральных рабочых кааператывах—плянавымі камісіямі, прыдагнучы на дапамогу партыйнай і прафэсійна-акаровых арганізацыяў.

У вясковай сетцы прапанавана арганізаваць спецыяльныя камісіі ў складзе пастаянна працуючага с'ябра праўленья, с'ябра рэвізіі і прадстаўнікоў крэдытна камісіі.

Ці зніжэньня ж на справе цэны ў спажывецкай кааперацыі?

З'ягода справадаваць па першы квартал аб'ятынага гаспадарчага году надбаўкі складалі: па акаровых саковах—7 з проц. сабекошту, па цэнтральных рабочых кааператывах—15,6 проц., па спажывецкай кааперацыі—14,7 проц.

Водгуданых кан'юнктуры ва красавіка і маі, с'ярады процант надбаўкі на сабекошт складалі:

	на 1 мая	на 1 чэрвеня
а) па акаровых саковах	6,4 проц.	5,7 проц.
б) « цэнтр. раб. кааперат.	12,5	12,7
в) « вясковай сетцы	13,9	13,4

Гэтыя даныя сьведчаць, што па ўсёй сістэме спажывецкае кааперацыі БССР, хоць і паволі, але пасушына цэны зніжаюцца.

А.

Арганізацыйнага нарада Беларускаму распарадава па пытанне аб буйных спажывецкіх таварыствах і ўсталяваньні нормаў надбавак і выдаткаў вадгэжэнасці ад іх ввароту; пры гэтым с'ярады процант надбавак па ўсіх гру-

У Савеце Народных Камісараў.

(Пасяджэнне 7 ліпеня 1926 г.)

Аб стане аховы здароўя ў сельскіх мясцовасцях і мястэчках.

З дэкларацыі на месцы Народнага Камісара Аховы Здароўя БССР т. Ліўшыца аб стане аховы здароўя ў сельскіх мясцовасцях і мястэчках трэба адзначыць наступныя дасягненні: павялічэнне раённых лячэбніц на 15, ліку ложкаў — на 160, лекавых амбулаторыяў — на 10, лекавых асяляў — 100 і раённых кансультацый — 13.

Равам в гэтым, адзначаючы цяжкае санітарнае становішча вёскі і мястэчка і значнае пашырэнне пошаных і сацыяльных хвароб, лічыць неабходным высунуць на бліжэйшыя гады наступныя асноўныя задачы: ажыццэвіць пастанову СНК аб дармовай лекаротвеннай і медыцынскай дапамозе працоўнаму сельскаму насельніцтву і мястэчковай беднаце, а таксама самадужнікам, якія ня плаціць падатку.

Даручыць Народнаму Камісарыяту Аховы Здароўя паддаць на зацьверджанне СНК праект пастановаў аб прызначэнні медыцынска-санітарнае арганізацыі ў сельскіх мясцовасцях БССР, у якіх прадаўцаў забяспечыць сельскага насельніцтва агульна-санітарнай, амбулаторнай, ложкавай і лекаротвеннай дапамогай, а таксама правесці мерапрыемствы па ахове мацеры і дзіцяці.

У сувязі з вялікаю недахваткаю ложкаў для сухотных хворых, даручыць

Народнаму Камісарыяту Аховы Здароўя прадуваць у сваіх вытворчых плянах павялічэнне ліку ложкаў для сухотных і псыхіятрычных хворых; апроч таго, вырабіць вахадзі, каб прыстасаваць лекава санітарнае абслугоўванне да нацыянальна бытавых асаблівасцяў сельскага і мястэчковага насельніцтва.

Для забеспячэння сельскіх мясцовасцяў кваліфікаванымі медыцынскімі працоўнікамі і палепшэння матэрыяльна-бытавога становішча медыцынскага персаналу, даручаецца Нар. Кам. Аховы Здар. распрацаваць адшаветныя прапавы і ў месечны тэрмін унесці іх на зацьверджанне СНК.

Аб пашырэнні сеткі органаў Наркамзestu.

Лічыць патрэбным арганізаваць у 1926-27 бюджэтным годзе дадаткова адні аэраговы суд у Аршанскай аэрагуе.

Зацьвердзіць па Аршанскай аэрагуе пасаду аднаго памочніка пракурора для Аршанскага аэраговага суда.

Аб штатах сталага прадстаўніцтва БССР пры ўрадзе СССР.

СНК пастанавіў, што апарат сталага прадстаўніцтва БССР пры ўрадзе СССР павінен аб'яднаць усе ведамственыя прадстаўніцтвы асабных устаноў БССР.

Лісты ў рэдакцыю.

Тав рэдактар!

Просім падрукаваць ніжэйпаданае: З прычыны таго, што, у зьвязку з выхадом часткі сярбоў „Маладняк“ з яго складу, вынікаюць некаторыя непаразуменні, лічым патрэбным заявіць, што, нізьяменная застаючыся на плацформе пралетарскай ідэалогіі, мы вышлі з „Маладняка“ 27-га траўня г. г., не згаджаючыся з метадамі працы арганізацыі і белхарактарыстыкай сучаснага становішча Беларускай пралетарскай літаратуры.

А. Бабарэна, П. Глеба, У. Дубоўча, К. Крапіва, Лужанін, Язеп Пушча, С. Серада, Паўлюк Трус, Кузьма Чорны, Шашаловіч.

Паважаны т рэдактар!

Просім змясьціць у Вашай газэце наступнае: „Ніжэйпаданым даводзіць да ведама, што з 22-га чэрвеня яны вышлі з складу Усебеларускага аб'яднаньня пэстаў і пісьменьнікаў „Маладняк“.

А. Гурло, Н. Чарнушвіч, Анат. Вольны.

7. VII — 26 г.

Паважаны тав Рэдактар!

Прашу змясьціць у Вашай газэце ніжэйпаданае:

Выпадкова я дачлаўся, што ў рэдакцыі газэт „Савецкая Беларусь“ і „Звезды“ пастанулі ліст вышаўшых з „Маладняка“ таварышоў, пад якімі стаіць маё прозьвішча. Лічу патрэбным заявіць, што ліста гэтага я ні быццў, не падпісаў і выходзіць з „Маладняка“ зусім не па тых прычынах, якія ўказаны ў лісьце.

Пасля некаторых разважанняў я лічу свой выхад памылкаю і дэля гэтага зноў уступаю ў шэрагі аб'яднаньня „Маладняк“.

Паўлюк Трус.

Што новага ў кааперацыі.

Выпуск кааператараў.

3-га ліпеня, ў дзень міжнароднай кааператараў, аб'яднаў выпуск кааператараў з курсу кааперацыі ў ліку 18 чалавек.

Павялічэнне абеду ў сталюках.

Ва ўсіх менскіх сталюках ЦРК лік абеду павялічыцца. Да гэтага часу ў 1-й сталюцы выдавалася 500 абеду, а зраз выдасца да 800, у 6-й выдасца 800, а зраз выдасца — 1.200. Апроч гэтага, значна павялічыўся лік абеду ў сталюках, якія знаходзяцца па прыдзельствах.

Савітарны нагляд за прадуктамі.

Усе прадукты, якія акупляюцца сталюкамі, штодзённа аглядаюцца савітарным доктарам.

Дровы для найшчыкаў.

Управа ЦРК выдэ перамаўленьні з Лесбелам аб даступцы для найшчыкаў дроў па цэне на 25 проц. меншай, як ў іншых складках Менску. Мае быць загатоўлена да 10.000 куб. сажнаў.

Усе сталюкі маюць перайсці ў веданьне ЦРК.

Управа ЦРК выдэ перамаўленьні з устаноў, якія маюць у сваім веданьні сталюкі, аб перадачы гэтых сталюкаў у распараджаньне ЦРК. У хуткім часе справа будзе канчаткова вырашана.

Курсы кулінары.

Надаўна 30 чалавек скончылі навучаньне на курсах кулінары. У хуткім часе адзначыцца прыём на перападрыхтоўчы курсы кулінары, якія рэзэрахованы таксама на 30 чалавек з аэрагу.

Стан Менскай інваліднай кааперацыі.

Ліч аб'яднаньняў інвалідаў.

Да 1-га ліпеня г. г. Менская інвалідная кааперацыя налічвае 8 арцелаў, якія ахоўваюць 107 рабочых. Гэтыя арцелі ахоўваюць да 69,16 проц. усіх інвалідаў.

Найбольш моцная арцель гэта каўбаюная фабрыка, якая адыае каўбаюную майстэрню ў мясным аддзяленьнем, млываварны завод і дзьве крамы для абыту сваёй прадукцыі.

Звароты гэтае арцелі ў гэтым годзе маюць дасягнуць 805 тысяч руб.

Каапераваньне інвалідаў вёскі.

Робяцца вахадзі да аб'яднаньня ў вытворчыя арцелі інвалідаў вёскі, а таксама ёсьць намер каапераваць глуханых, сыляпых і інвалідаў страхкасы.

Пастановы і загады ўраду БССР.

ПАСТАНОВА

Савету Народных Камісараў БССР.

Аб парадку аховы помнікаў старажытнасьці, мастацтва, быту і прыроды, абвешчаных дзяржаўнымі скарбамі.

Дэля аховы помнікаў старажытнасьці мастацтва, быту і прыроды, абвешчаных дзяржаўнымі скарбамі, Савет Народных Камісараў БССР пастанавіў:

1. Помнікі будаўніцтва (будовы грамадзянскай, крэпасна, рэлігійнага культуры і інш.), абвешчаныя дзяржаўнаю ўласнасьцю БССР, без дазволу камісіі па ахове помнікаў мастацтва, старажытнасьці, быту і прыроды пры Інстытуце Беларускай Культуры, не павінны падлягаць зьлому, пераробкам, рамонтам, рэстаўрацыйным работам (аднаўленьне ранейшага выду помнікаў або яго частак).

2. Помнікі архэалёгіі (стардаўня курганы, гарадзішчы, надмогільныя будовы і г. д.) не павінны выкарыстоўвацца ў якасьці будаўнічага матэрыялу і ня могуць разорвацца і расквашацца дэля якіх небудзь гаспадарчых мэтай. Навокола помніка павінна пакідацца непаарушаю абаронна паласа, шырыняю ад аднаго сажно і больш, у залежнасьці ад разьмеру і значэньня помніка.

3. У парках і садох, абвешчаных дзяржаўнаю ўласнасьцю, не дапушчаецца без дазволу камісіі па ахове помнікаў старажытнасьці, быту і прыроды пры Інастуте Беларускае Культуры:

а) зьрываць і перакоўваць дрэвы і кусты, прычым сьнеда дрэваў і рьсьлінаў, у будаўнічых, мэлярыяльных, абушчыцельных, абваліцельных работ і іншых, якія могуць прычыніць збо зьмяньні садова-паркавага будовы, плянаў, гісторыка-мастацкай пэўнасьці, ансамблі садоў і парку, а таксама формы пасабных дрэваў. Без дазволу паміжніцкае вышэй камісіі не дапушчаецца распрадаваць выкарыстаньне пасабных парку і садоў.

4. Забараняецца без дазволу Народнага Камісарыяту Асьветы, ўгоднага з Інстытутам Беларускае Культуры вываз і продаж пасабных помнікаў мастацтва, старажытнасьці і народнага быту за грамаду.

5. На аэраговы і раённыя выхаваньні камітэты, гарадзкія і сельскія саветы ўключаюцца абавязак прымаць рэчывыя меры да аховы помнікаў, паказаных у арт. 1-4 гэтай паставы.

6. У выпадку азначанага паварьваньня і разбурэньня помнікаў, паказаных у арт. 1-4 гэтай паставы, якія зрабіліся ад незаконных і няправільных дзеяў службовых і прыватных асоб (няпрыняцьце належных мер аховы, няправільнае скарвстаньне, разбурэньне помнікаў і г. д.) паміжніцка ў артыкуле 5 орцены прымяюць патрэбныя меры дэля прыяжджаньня дэлявіага паварьваньня і разбурэньня помнікаў і адначасна паведмаляюць аб зьрываньні і аб прыватных мерах камісіі па ахове помнікаў старажытнасьці, быту і прыроды пры Інстытуце Беларускае Культуры.

7. Выканаўчыя камітэты абавязваюцца дапамагаць вывясеньню ісаваньня помнікаў мастацтва старажытнасьці, быту і прыроды, якія па сваёму мастацкаму, гістарычнаму і бытавому значэньню могуць быць прызнаны падлягаючымі дзяржаўнаму ахове.

8. Распраджэньні па ахове помнікаў мастацтва, старажытнасьці, быту і прыроды выдаюцца аэраговымі выканаўчымі камітэтамі.

9. Выдаткі па ўтрыманьне помнікаў, паказаных у арт. 1-4 робяцца па каштарысу аэраговых выканаўчых камітэтаў.

10. Той хто парушы гэтую паставу, прынятую дэля дэкаляцыі паводле арт. арт. 99, 102 і 107 Крым. Код.

11. З в-дальнем гэтай паставы трэба сіла паставы СНК БССР ад 24 XII—1923 г., о рэгістрацыі прыеме ва учёт і о хранэньні памятна-ов ісакуства, стрыжы, быта і месцястай прыроды, і холаджыцца во владэньні ўраждэньні і общэства, а такжэ частыя лиця (С. У. БССР ад 1924 год № 1 ст. 5).

Нам Старшынні Савету Народных Камісараў БССР **И. КАРЛІН.**

Кіраўнін спраў Савету Народных Камісараў БССР **И. МАРОЗ.**

5 ліпеня 1926 г.

г. Менск.

Тэатр і мастацтва.

Ленінградская опэра.

«Евгеній Онегін».

Муз. П. І. Чайкоўскага.

7 ліпеня 1926 г.

Сам Чайкоўскі назваў свой твор ня опэрай, а «лірыка-эпічнае сьпэна по Пушкину». І сапрады, лірыка прасякае ўвесь твор, лірыка каханьня, лірыка найбаччэйшага а пацупыўшай Гэта гымні каханьня, які кампазытар уварыў у некалькіх месцаў нейкім імпульсам натхнэньня. І гэты натхнэньне адчуваецца ў кожнай мэляды, кожным акордзе, кожнай воце гэняльнае опэры. Нэма, здэсца, опэры, якая была-б такая пэпулярная на ўсім абшары СССР, як «Евгеній Онегін». Яна апісана Чайкоўскім у другой палове 1877 г., калі кампазытар знаходзіўся ў стане некага страшэньня нэрвовага ўзвямю (в-ршэй-хваробы) пасля рэптуіага, чэкаванага для ўсіх ілюбу з А. Мілюкавай і такога-ж рэптуіага, нечаканага разрыву з ёй. Мэлядынае харэстэра і глыбкая пацупыцца, якім прасякнуты ўвесь твор, робяць гэтую опэру ад інаю ў сваім родзе сярэ опэр апошніх дэсяцігодзьдзяў.

У сьвэтакці 7 ліпеня па першым месцы трэба паст-віць сьпэваца Чарнавава Ён дэў іскравы вобраз Лэскага, якім яго нарысавуў Пушкин, вобраз поэтычнага чыстага юнака, былога гейдэльбарскага студэнта. З вялікім харэстэра і глыбокай экспрэсыяй вы-

важэ, а «лірыка-эпічнае сьпэна по Пушкину». І сапрады, лірыка прасякае ўвесь твор, лірыка каханьня, лірыка найбаччэйшага а пацупыўшай Гэта гымні каханьня, які кампазытар уварыў у некалькіх месцаў нейкім імпульсам натхнэньня. І гэты натхнэньне адчуваецца ў кожнай мэляды, кожным акордзе, кожнай воце гэняльнае опэры. Нэма, здэсца, опэры, якая была-б такая пэпулярная на ўсім абшары СССР, як «Евгеній Онегін». Яна апісана Чайкоўскім у другой палове 1877 г., калі кампазытар знаходзіўся ў стане некага страшэньня нэрвовага ўзвямю (в-ршэй-хваробы) пасля рэптуіага, чэкаванага для ўсіх ілюбу з А. Мілюкавай і такога-ж рэптуіага, нечаканага разрыву з ёй. Мэлядынае харэстэра і глыбкая пацупыцца, якім прасякнуты ўвесь твор, робяць гэтую опэру ад інаю ў сваім родзе сярэ опэр апошніх дэсяцігодзьдзяў.

У сьвэтакці 7 ліпеня па першым месцы трэба паст-віць сьпэваца Чарнавава Ён дэў іскравы вобраз Лэскага, якім яго нарысавуў Пушкин, вобраз поэтычнага чыстага юнака, былога гейдэльбарскага студэнта. З вялікім харэстэра і глыбокай экспрэсыяй вы-

важэ, а «лірыка-эпічнае сьпэна по Пушкину». І сапрады, лірыка прасякае ўвесь твор, лірыка каханьня, лірыка найбаччэйшага а пацупыўшай Гэта гымні каханьня, які кампазытар уварыў у некалькіх месцаў нейкім імпульсам натхнэньня. І гэты натхнэньне адчуваецца ў кожнай мэляды, кожным акордзе, кожнай воце гэняльнае опэры. Нэма, здэсца, опэры, якая была-б такая пэпулярная на ўсім абшары СССР, як «Евгеній Онегін». Яна апісана Чайкоўскім у другой палове 1877 г., калі кампазытар знаходзіўся ў стане некага страшэньня нэрвовага ўзвямю (в-ршэй-хваробы) пасля рэптуіага, чэкаванага для ўсіх ілюбу з А. Мілюкавай і такога-ж рэптуіага, нечаканага разрыву з ёй. Мэлядынае харэстэра і глыбкая пацупыцца, якім прасякнуты ўвесь твор, робяць гэтую опэру ад інаю ў сваім родзе сярэ опэр апошніх дэсяцігодзьдзяў.

У сьвэтакці 7 ліпеня па першым месцы трэба паст-віць сьпэваца Чарнавава Ён дэў іскравы вобраз Лэскага, якім яго нарысавуў Пушкин, вобраз поэтычнага чыстага юнака, былога гейдэльбарскага студэнта. З вялікім харэстэра і глыбокай экспрэсыяй вы-

важэ, а «лірыка-эпічнае сьпэна по Пушкину». І сапрады, лірыка прасякае ўвесь твор, лірыка каханьня, лірыка найбаччэйшага а пацупыўшай Гэта гымні каханьня, які кампазытар уварыў у некалькіх месцаў нейкім імпульсам натхнэньня. І гэты натхнэньне адчуваецца ў кожнай мэляды, кожным акордзе, кожнай воце гэняльнае опэры. Нэма, здэсца, опэры, якая была-б такая пэпулярная на ўсім абшары СССР, як «Евгеній Онегін». Яна апісана Чайкоўскім у другой палове 1877 г., калі кампазытар знаходзіўся ў стане некага страшэньня нэрвовага ўзвямю (в-ршэй-хваробы) пасля рэптуіага, чэкаванага для ўсіх ілюбу з А. Мілюкавай і такога-ж рэптуіага, нечаканага разрыву з ёй. Мэлядынае харэстэра і глыбкая пацупыцца, якім прасякнуты ўвесь твор, робяць гэтую опэру ад інаю ў сваім родзе сярэ опэр апошніх дэсяцігодзьдзяў.

У сьвэтакці 7 ліпеня па першым месцы трэба паст-віць сьпэваца Чарнавава Ён дэў іскравы вобраз Лэскага, якім яго нарысавуў Пушкин, вобраз поэтычнага чыстага юнака, былога гейдэльбарскага студэнта. З вялікім харэстэра і глыбокай экспрэсыяй вы-

важэ, а «лірыка-эпічнае сьпэна по Пушкину». І сапрады, лірыка прасякае ўвесь твор, лірыка каханьня, лірыка найбаччэйшага а пацупыўшай Гэта гымні каханьня, які кампазытар уварыў у некалькіх месцаў нейкім імпульсам натхнэньня. І гэты натхнэньне адчуваецца ў кожнай мэляды, кожным акордзе, кожнай воце гэняльнае опэры. Нэма, здэсца, опэры, якая была-б такая пэпулярная на ўсім абшары СССР, як «Евгеній Онегін». Яна апісана Чайкоўскім у другой палове 1877 г., калі кампазытар знаходзіўся ў стане некага страшэньня нэрвовага ўзвямю (в-ршэй-хваробы) пасля рэптуіага, чэкаванага для ўсіх ілюбу з А. Мілюкавай і такога-ж рэптуіага, нечаканага разрыву з ёй. Мэлядынае харэстэра і глыбкая пацупыцца, якім прасякнуты ўвесь твор, робяць гэтую опэру ад інаю ў сваім родзе сярэ опэр апошніх дэсяцігодзьдзяў.

У сьвэтакці 7 ліпеня па першым месцы трэба паст-віць сьпэваца Чарнавава Ён дэў іскравы вобраз Лэскага, якім яго нарысавуў Пушкин, вобраз поэтычнага чыстага юнака, былога гейдэльбарскага студэнта. З вялікім харэстэра і глыбокай экспрэсыяй вы-

важэ, а «лірыка-эпічнае сьпэна по Пушкину». І сапрады, лірыка прасякае ўвесь твор, лірыка каханьня, лірыка найбаччэйшага а пацупыўшай Гэта гымні каханьня, які кампазытар уварыў у некалькіх месцаў нейкім імпульсам натхнэньня. І гэты натхнэньне адчуваецца ў кожнай мэляды, кожным акордзе, кожнай воце гэняльнае опэры. Нэма, здэсца, опэры, якая была-б такая пэпулярная на ўсім абшары СССР, як «Евгеній Онегін». Яна апісана Чайкоўскім у другой палове 1877 г., калі кампазытар знаходзіўся ў стане некага страшэньня нэрвовага ўзвямю (в-ршэй-хваробы) пасля рэптуіага, чэкаванага для ўсіх ілюбу з А. Мілюкавай і такога-ж рэптуіага, нечаканага разрыву з ёй. Мэлядынае харэстэра і глыбкая пацупыцца, якім прасякнуты ўвесь твор, робяць гэтую опэру ад інаю ў сваім родзе сярэ опэр апошніх дэсяцігодзьдзяў.

У сьвэтакці 7 ліпеня па першым месцы трэба паст-віць сьпэваца Чарнавава Ён дэў іскравы вобраз Лэскага, якім яго нарысавуў Пушкин, вобраз поэтычнага чыстага юнака, былога гейдэльбарскага студэнта. З вялікім харэстэра і глыбокай экспрэсыяй вы-

важэ, а «лірыка-эпічнае сьпэна по Пушкину». І сапрады, лірыка прасякае ўвесь твор, лірыка каханьня, лірыка найбаччэйшага а пацупыўшай Гэта гымні каханьня, які кампазытар уварыў у некалькіх месцаў нейкім імпульсам натхнэньня. І гэты натхнэньне адчуваецца ў кожнай мэляды, кожным акордзе, кожнай воце гэняльнае опэры. Нэма, здэсца, опэры, якая была-б такая пэпулярная на ўсім абшары СССР, як «Евгеній Онегін». Яна апісана Чайкоўскім у другой палове 1877 г., калі кампазытар знаходзіўся ў стане некага страшэньня нэрвовага ўзвямю (в-ршэй-хваробы) пасля рэптуіага, чэкаванага для ўсіх ілюбу з А. Мілюкавай і такога-ж рэптуіага, нечаканага разрыву з ёй. Мэлядынае харэстэра і глыбкая пацупыцца, якім прасякнуты ўвесь твор, робяць гэтую опэру ад інаю ў сваім родзе сярэ опэр апошніх дэсяцігодзьдзяў.

У сьвэтакці 7 ліпеня па першым месцы трэба паст-віць сьпэваца Чарнавава Ён дэў іскравы вобраз Лэскага, якім яго нарысавуў Пушкин, вобраз поэтычнага чыстага юнака, былога гейдэльбарскага студэнта. З вялікім харэстэра і глыбокай экспрэсыяй вы-

важэ, а «лірыка-эпічнае сьпэна по Пушкину». І сапрады, лірыка прасякае ўвесь твор, лірыка каханьня, лірыка найбаччэйшага а пацупыўшай Гэта гымні каханьня, які кампазытар уварыў у некалькіх месцаў нейкім імпульсам натхнэньня. І гэты натхнэньне адчуваецца ў кожнай мэляды, кожным акордзе, кожнай воце гэняльнае опэры. Нэма, здэсца, опэры, якая была-б такая пэпулярная на ўсім абшары СССР, як «Евгеній Онегін». Яна апісана Чайкоўскім у другой палове 1877 г., калі кампазытар знаходзіўся ў стане некага страшэньня нэрвовага ўзвямю (в-ршэй-хваробы) пасля рэптуіага, чэкаванага для ўсіх ілюбу з А. Мілюкавай і такога-ж рэптуіага, нечаканага разрыву з ёй. Мэлядынае харэстэра і глыбкая пацупыцца, якім прасякнуты ўвесь твор, робяць гэтую опэру ад інаю ў сваім родзе сярэ опэр апошніх дэсяцігодзьдзяў.

У сьвэтакці 7 ліпеня па першым месцы трэба паст-віць сьпэваца Чарнавава Ён дэў іскравы вобраз Лэскага, якім яго нарысавуў Пушкин, вобраз поэтычнага чыстага юнака, былога гейдэльбарскага студэнта. З вялікім харэстэра і глыбокай экспрэсыяй вы-

важэ, а «лірыка-эпічнае сьпэна по Пушкину». І сапрады, лірыка прасякае ўвесь твор, лірыка каханьня, лірыка найбаччэйшага а пацупыўшай Гэта гымні каханьня, які кампазытар уварыў у некалькіх месцаў нейкім імпульсам натхнэньня. І гэты натхнэньне адчуваецца ў кожнай мэляды, кожным акордзе, кожнай воце гэняльнае опэры. Нэма, здэсца, опэры, якая была-б такая пэпулярная на ўсім абшары СССР, як «Евгеній Онегін». Яна апісана Чайкоўскім у другой палове 1877 г., калі кампазытар знаходзіўся ў стане некага страшэньня нэрвовага ўзвямю (в-ршэй-хваробы) пасля рэптуіага, чэкаванага для ўсіх ілюбу з А. Мілюкавай і такога-ж рэптуіага, нечаканага разрыву з ёй. Мэлядынае харэстэра і глыбкая пацупыцца, якім прасякнуты ўвесь твор, робяць гэтую опэру ад інаю ў сваім родзе сярэ опэр апошніх дэсяцігодзьдзяў.

У сьвэтакці 7 ліпеня па першым месцы трэба паст-віць сьпэваца Чарнавава Ён дэў іскравы вобраз Лэскага, якім яго нарысавуў Пушкин, вобраз поэтычнага чыстага юнака, былога гейдэльбарскага студэнта. З вялікім харэстэра і глыбокай экспрэсыяй вы-

важэ, а «лірыка-эпічнае сьпэна по Пушкину». І сапрады, лірыка прасякае ўвесь твор, лірыка каханьня, лірыка найбаччэйшага а пацупыўшай Гэта гымні каханьня, які кампазытар уварыў у некалькіх месцаў нейкім імпульсам натхнэньня. І гэты натхнэньне адчуваецца ў кожнай мэляды, кожным акордзе, кожнай воце гэняльнае опэры. Нэма, здэсца, опэры, якая была-б такая пэпулярная на ўсім абшары СССР, як «Евгеній Онегін». Яна апісана Чайкоўскім у другой палове 1877 г., калі кампазытар знаходзіўся ў стане некага страшэньня нэрвовага ўзвямю (в-ршэй-хваробы) пасля рэптуіага, чэкаванага для ўсіх ілюбу з А. Мілюкавай і такога-ж рэптуіага, нечаканага разрыву з ёй. Мэлядынае харэстэра і глыбкая пацупыцца, якім прасякнуты ўвесь твор, робяць гэтую опэру ад інаю ў сваім родзе сярэ опэр апошніх дэсяцігодзьдзяў.

У сьвэтакці 7 ліпеня па першым месцы трэба паст-віць сьпэваца Чарнавава Ён дэў іскравы вобраз Лэскага, якім яго нарысавуў Пушкин, вобраз поэтычнага чыстага юнака, былога гейдэльбарскага студэнта. З вялікім харэстэра і глыбокай экспрэсыя